

SISZÁNTÓ

Politikai
napilap

ELŐFIZETÉSI ÁRAK

A kiadóhivatalban átvéve:
Egész évre ..... 10 kor.
Negyedévre ..... 4 "
Melyben házhoz hordva:
Egész évre ..... 20 kor.
Negyedévre ..... 5 "
Vidékre postán szállítva:
Egész évre ..... 24 kor.
Negyedévre ..... 6 "
Egyes szám ára 8 fillér.

Megjelenik minden nap, ahétfő és
Ünnep utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagyvárad, Szilágyi Dezső-u. 5.
A szerkesztőség kéziratok vissza-
adására vagy megőrzésére nem
vállalkozik.

Előfizetések és hirdetések a kiadó-
hivatalhoz intézendők

IXII. évfolyam 122. szám.

Nagyvárad

Vasárnap, 1916 május 28.

Egy újabb olasz erőd kezünkön

Olasz hadszíntér. Budapest, május 27. (Hivatalos.) Az Arsiero erődítmény csoportjához tartozó Casa Ratti védmű, — a Barcarola-tól közvetlenül délnyugatra lévő utelzáró erőd, — kezeink közt van. A Mlaker-Albinna 14-es számú utászzászlóalj hadnagya katonáival a mindkét részről erre a frontra intézett heves tüzelés dacára behatolt az erődbe, elfogta az ellenség utászait, akik az erődöt robbantani akarták és három sértetlen nehéz páncélos tarackot és két könnyű löveget zsákmányolt.

Asiago-tól északra csapataink birtokukba kerítették a Monte Moschicet. A Sugana-völgytől délre fekvő határszéli hegybáton csapataink a Cima Maora-ra haladtak elő. A támadás területén zsákmányolt lövegek száma kétszáznyolcvannégyre emelkedett a Monte Sief-nél és Krn-nél visszavertük az ellenség támadásait.

Délkeleti hadszíntér. Budapest, május 27. (Hivatalos.) Az olaszok Feras-nál megkísérelték, hogy a Vojusa északi partján fekvő községekben sarcoljanak, de járőreink elűzték őket.

Orosz hadszíntér. Budapest, május 27. (Hivatalos.) Nincs újabb esemény. *Höfer.*

A háboru ellen tüntetnek Olaszországban.

Budapest, május 27. (Saját tudósítónktól.) Luganóból jelentik: Az olasz kormány a folytonos katonai kudarcok miatt fenyegetően viselkedő és a háboru ellen tüntetők közül többeket elfogatott.

Az Avanti című lap az utóbbi napokban a cenzura miatt csaknem teljesen üres oldalakkal jelent meg.

Menekül az olasz lakosság.

Budapest, május 27. (Saját tudósítónktól.) Milanóból jelentik: Miután az olasz hadvezetőség Viccnát becsztotta a hadizónába, elrendelte az oda menekült 20000 ember eltávolítását. Páduában legalább is 40000 menekült van.

Az olaszok segítségért kiáltanak.

Budapest, május 27. (Saját tudósítónktól.) Az Echo de Paris cenzurázott jelentésében közli, hogy az olaszok sürgős segítséget kérnek a szövetségesektől.

Milanói lapok a cenzura engedélyével kijelentik, hogy az egész olasz hadsereget átcsoportosították.

A németek előnyomulása a Thiaumont erdőnél.

Berlin, május 27. A nagyfőhadiszállás jelenti:

Nyugati hadszíntér.

A Labasse csatornától északra, egyik járőrünk Festürbet-nél benyomult az elleneséges állásokba, ott foglyokat ejtett és veszteség nélkül tért vissza.

Az Argonokban élénk aknaharc volt, amelyben a franciák néhány foglyon kívül számos halottat és sebesültet vesztek.

A Maas baloldalán a franciák éjfél-től kezdve heves támadásokat intéztek Cumières ellen. Átmenetileg sikerült nekik a falu déli szegélyébe benyomulni. Kiszorítottuk őket és 53 embert elfogtunk.

A Maas jobb oldalán sikerült a Thiaumont erdő déli szegélyéig előnyomulni. A franciáknak ez ellen megkísérelt támadásait tüzéségi tűzünk csirájában elfojtotta.

A Douaumont-erődtől délre elfoglalt állásaink ellen intézett két ellenséges támadás teljesen megheiusult. Az erődtől délre és délnyugatra lefolyt harcokban május 22 ike óta 48 tisztet és 1943 főnyi légénységet szállítottunk be.

Keleti hadszíntér.

Kekkau-tól délre egy sikeres járőrválalkozásunk alkalmával néhány foglyot ejtettünk.

Balkáni hadszíntér.

Lényeges esemény nem történt. (Min. ein. sajtóosztálya.)

Bombázott orosz léghajó-állomás.

Budapest, május 27. (Saját tudósítónktól.) Berlinből hivatalosan jelentik: 26-ra virradó reggel német léghajók bombázták Poppanheim orosz léghajóállomást Oesel szigetén. Több jó találatot állapítottak meg a léghajósarnokon.

CZILLÉR IMRE

nagyáruházában

Nagy Pünkösdi occasió keretében

Legújabb ruhaselymek, Grenadinok, Epongeok, Batisztok, Cartonok és Zephirek. Gyönyörű Blousok, kor. 9-50, 12-50, 16-50 és feljebb. Divatos gallérok és Rüschoek, napernyők, keztük, harisnyák, tricok és soknik. Vászón és szalma kalapok. Fehérneműek, ing, gallér, kézelők, nyakkendők. Ridicü-lök. Szőnyegek és függönyök kerülnek legolcsóbban eladásra!

Az Imitáció.

— **NOGÁLL: Kempis fordításának hetedik kiadása.** —

A pogány imperializmus extenzív törekvéseinek tetőpontján az evangélium új értékelést állított a világba: intenzív, befelé forduló munkára szólítja föl az embert. Mindenkinél, aki szemét a pogány politikai és társadalmi törekvések szomorú kálváriáján végigjártatta, vagy még inkább jobbra születtett ösztöneivel végigsíratva ezeket a kálváriákat, mindenkinek térdre kellett borulnia az Embertragédiája Ádámjával. Mindenkinél el kellett ismernie, hogy amit extenzív munkával ember megtehet, azt a pogányság megtette s az emberiség nemcsak külső rendjében, de még inkább benső rendjében élte át a legnagyobb tragédiákat. S bár az a benső munka, mely az evangélium alap gondolata szerint megválthatja a világot, erőtelennek, szinte semmisnek látszik a hadarók, csépek, tormentumok, pluteusok, szóval a fizikai erőfeszítések azon rangotegyszerű számához képest, melyekkel a római impérium boldogította agyon az emberiséget, mégis azt kell mondanunk, hogy ami reális érték, ami reális igazság, ami reális önismeret van a világon, azt az evangéliumnak ez a benső munkája állította bele. S való igaz, hogy ennek a benső munkának óriási a jövődjéje, mert hisz a pogányság nem halt meg Rómával, törekvései, erőszakosságai bármely pillanatban lángba boríthatják, ahogy lángba is borították a világot. Külsője, civilizációjának cégerei szerint ugyanis keresztény volna Európa, lelke azonban a bensők világától messze jár. S ha lesz a számára megváltás szenvedéseitől, ez a megváltás az európai, kereszténynek látszó pogány-lélek elbenső ülése lesz.

A pogány törekvések ezen szörnyűségesség tohura-bohu-jában álljunk meg egy pillanatra az Imitáció mellett. Ssorítsuk a munkánkba, csókoljuk meg tisztelettel és benső szeretettel lelki viharaink, megzavarodásaink, megtisztulásaink meghittjét s kérdezzük meg tőle: Mit akarhatsz te, kicsi kis mester a csöndes elmerülésnek, ebben a világban, ahol a fizikai erők döbbenetes hatásával mérik az értékeket? Dávid vagy-e, aki Isten erejében bizva a benső munka parittyaköveivel akarod lebírni a „temérdek” testü, törtető óriást, a Góliáthot?

Valóban így van. Az Imitáció az emberi belsőségek radikális kitapogatása közben nagyraemelt misztikus erővel és szeretettel áll bele a munkába. Nem kiabál, mert aki napról-napra való keserű tapasztalataival nyitott rá a benső élet ezer tragédiájára, ezer misztériumára, annak ugyan csak elmegy a kedve a retorikától. De sürgöt, mert tapasztalatai, hite, kemény meggyőződése szerint Isten kegyelmeivel nyúl bele a benső ember belső munkájába, ami alázatos bizalommal fakasztja a benső élet hajótöréseinek sok keserves hangulatát. Nem állat senkit, mert a haladás első lépésődjének világosan azt mutatja meg, ha szinte kegyetlen gyökerességgel szedi szét azokat a szövevényes szálakat, amelyek csak összeszöve mutatnak fényt csillogást és pompát, szétbontva pedig: kóc, csepű, semmiség, ember. De nem áll meg ennél a leverő gondolatnál. Mint az a szikla, amely szinte agyonzúz súlyával, szakadékaival, mikor a fővénél állok, de egytűl föl is emel föl-felé törekvő vonalaival, ekképen cselekszik

velem az Imitáció levegője. Radikális alázatosságra bírja a szívemet, az eszemet, az életemet, s ugyanakkor radikális emelkedésre kész az Istenhez való törhetetlen bizalom szárnyain. Éppen ez a keresztény lelki élet kimondhatatlan mélyről fakadása: gyöngesség és erő, mélység és magasság, szinte téltlenségre kárhóztató tudata a semmiségünknek s ugyanakkor Istennek, az actus purusnak minden energiája beléje oltva ebbe a gyöngességbe: ez a nagy élet, ez a mély élet, ez a keresztény élet.

Csak hogy ezt a mélységes lelki életet könnyebb így papírra vetni, mint átélni. Sajátságos ugyan, de igaz, hogy ennek az életnek rezgése, változatai, emelkedései vagy bukásai igénybe veszik nemcsak lelki valóikat, hanem egész fizikumunkat is. A fizi kumról pedig áll, amit az evangélium bölcsesége mond róla. A lélek ugyan kész, de a test erőtlén.

A fiziológiai vizsgálatok mai korában ugyancsak tudjuk, minő nagy hatása van a test, az idegrendszer alkatának éppen azokra a finomabb érzelmi kilengésekre, amelyek nélkül benső lelki élet nem képzelhető. És ezeket a borulatokat annál könnyebben átéli az ember, mentől nagyobb problémákat fészegetett, mentől kisebbeknek tűnnek föl a nagyobbak is akkor, mikor már nemcsak a csillagok kiabálóbb szépségei, hanem a fűszálak, a férgak, a semmik misztériumai is alázatos tisztelettel formálják át az ember magaskodását. Éa Istenem! Mi vagyok ilyenkor? Micsoda ólmos esők, micsoda szürkeségek lógnak a lelkem boltozatjain? Lélegzeni, fujtatni szeretnék teli tüdővel és nem bírok, mert nemcsak a fejem fölött lóg az ónos felhő, magam is benne járok, benne vagyok, benne lélekzem derékig. Ha ilyenkor úgy érzem, hogy a De profundis nagyon is az élők számára való zsoltár, nem megy csudaszámba.

És ennek a depressio generalisnak e levegőjét veri el gyökeresen az Imitáció levegője. Nincs ugyanis könyv, mely egy embernek lelki életét sziate naplószerű közvetlenséggel annyira tökéletesen megismertetné, mint ez. Nincs könyv, amelynek szentenciái, velős összefoglalásai annyira tükröznek e benső élet csatáinak, vívódásainak verajéteit, mint ezé. Mikor La Roche foucauld szentenciázik, érzem, hogy szellemes embernek vagyok a társaságában, akinek azonban szinte jongleuri kedve telik benne, hogy csillogtassa a szellemességét. Ez érdekel. Pascalt olvasva nagy elmőjének, dus fantáziájának, a miszticizmus hangulataiba merülő szívének és gyönyörű stíljének hatása alatt állok. Ez elragad — Az Imitáció azonban mása magamnak. Barátom, bensőm tükör képe, sorsom. Érdekel, mert komoly értékelései vannak; elragad, mert érző szíve, melegsége, gyöngédsége van, főlemel, mert könyvről-könyvre haladva képét látom, sőt éltét érzem ki belőle annak az életnek, amelyet nekem is élnem kell, látom ennek az életnek indulását, alap-problémáit; látom, vagy inkább érzem azt, hogy erő kell, ha talmas erő az induláshoz, radikális fölfogás a folytatáshoz, rákészsülés kell arra, hogy utamon ezer eshetősége van a lefelé-cuszszanásnak; s ilyenkor a komornak látszó Imitációból friss szellő csap meg, üde hangja

a biztatásnak: Boldog, ki mindig újra kezd! Érzem, hogy drámai erők, összeütközések, akadálylegyőzések, pergőlékek sustorognak, villognak a lelki életnek minden fázisában. Ertem és érzem, hogy az egyszer már elfoglalt pozíciók csak addig az enyémek, míg védőfegyvereimet, a gyöngéd türelmemre tntő alázatosságot és Istennek hatalmát, energiáit a kezemből, a szívemből, az életemből ki nem adom. Érzem, hogy van édesség is, de lennie kell töméntelen keserűségnek is, mert nemcsak a természetes, hanem a természetfölötti életnek is ez a rendje, mert keserűség, bukás áldozat nélkül émelgyős misztikus fajulok, ami csak egy lépés a babonától. Érzem, hogy a fejlődés törvénye ember számára nem az, hogy egyenes vonalú magasságba hájak, hanem türelmesen, alázatos, de a drámai küzdelmet mindig bizalommal állva, emelkedjen arra a magaslatra, amelyet természetnek és Istennek misztikus rendelkezései jelöltek ki a számomra. Érzem a nehézségeket, érzem a vigasztalásokat, érzem, hogy egy egész ember szól hozzám, aki nem szemforgató ügyességgel, nem is magabizott főnhéjazással, vagy doktrinér előkelőséggel mutatja a tökéletesebb utját, hanem velem gyarlódik e gyarlóságaimban, örül az örömeimben, osztakozik a vívódásaimban és segít az emelkedésemben. Ezért az Imitáció csakugyan úgy veri el a lelki életem egéről a jeges felhőket, mint ember, mint barát, mint osztályosom.

Élet tehát az Imitáció tartalma, nemes veretű lelki élete, egy szent, nagy, őszinte embernek. Bátran mondhatnám vallomásoknak is. Csak hogy a Confessiók eseményekkel ismertetnek meg, itt pedig egy filozofus elmének olyan szentencióit kapom, amelyek a lelki élet változatos eseményeiből szűrőkeztek le. De a szentenciák, ezek a ezavak is élet-számba mennek. Mert érezzük, elemzhetetlen módon érezzük, hogy minden szentencia úgy született, hogy a lelki élet drámai küzdelmeinek s állandó tetrekészégeknek, Isten kegyelmével elhárított sokszoros. De profundisainak és sokszoros édességeinek, diadalainak a fürdejében furdott meg. Az élet vizei csepegnek a szentenciákról. Éppen ezért nincs is senki, aki jobban elitélne a nem életből fakadt tudományt, mint Kempis Tamás. Azt a tudományt nevezetesen, amely merő hiúságot és kíváncsiságot szolgál, amely merő rendszergyártásban látja az élet legfő értékeit, amely azt hitte akkor is, s azt hiszi ma is, hogy a keresztény élet sulypontját, ha nem is életben, de legalább a gyakorlatban ide lehet biliteni. Nem, nem. Az Imitáció itt is fölségesen distingvál, mikor különbséget tesz olyan tudomány között, mely Numine afflatur, (hiszen neki is van rengeteg ilyen tudománya) és olyan között, mely inflat. Ezt az elbizakodottá tévő valamit mélyen elitéli s ugyancsak hangsulyozza, hogy vele szemben az élet értéke nem a keresztény szó, hanem a keresztény tett.

De hogyan volna olyan szó is, amely tett-értékű? Éppen ilyen nagy tett értéke van az egész Imitációnak. — Akik buzdítást, vigasztalást, küzdelmet, fegyelmet, erőt, gyöngédséget vettek belőle az életükbe, azok mind mind bizonyosságát szolgálattják annak, hogy életből fakadt szavai életté váltak mindazokban, akik táplálkoztak gyönyörű gazdagságából.

És sokan táplálkoztak belőle. B. e. Nogáll János püspök fordítása volt az, mely a keresztény élet lendülésének hajnalán ismét

Gyászesetben ruhák 24 óra alatt festetnek feketére! Tisztítás vegyileg szárazon (Benzinben.)

Kézimunkák, Fügönyök különös gonddal!

Különlegesség! Katonai csukaszürke egyenruhák átfestése tábori zöldre tökéletes kivitelben.

Postai megbízások soron kívül! HALTENBERGER VILMOS kelmefestő, vegytisztító és gőzmosó gyárában.

Gyári telefon: 34.

Felvételi üzlet: Rákóczi-ut 7.

Telefon: 14-69.

a köztudatba akarta belevinni ezt a nagy-szerű könyvet. Nagy munkára vállalkozott. Nemcsak azért, mert Pázmány volt a fordító elődje, hanem azért is, mert ezt az életből fakadt könyvet csak életből fakadt fordítással lehet igazán művészi módon tolmácsolni. Kettőt kellett hát Nogáll püspöknek élnie: a lelkiesség életét, meg a magyar nyelv életét is. S hogy mennyire élte mindkettőt, akkor látjuk, ha remek fordítását lapozgatjuk. Minden sora az eredetiben való áhítatos elmerülését tükrözi. De minden sora azt is igazolja, hogy az Imitáció lelki gazdagságát hosszú-hosszu évek kellő munkájával is magáévá is tette. Mert csak így érthetni meg, hogy fordítása olyan, mintha magyar eredeti volna. Csak így érthetni meg, hogy művészi fordulatai, gyönyörű szavai, kerek s a magyar észjárásnak annyira megfelelő mondatai nem annyira Pázmány utánzásai, mint inkább a saját géniuszának különös megnyilvánulásai. Valóban, Nogállnak nemcsak ez a fordítása, hanem az összes egyéb munkái is igazolják, hogy egy, a „szent hajdan“ dicsőségén lelkes, de fegyelmezett szeretettel csüngő, mélyen érző s hazája sorsán mélyen aggódó lélek egyéni stílust teremtett magának. Stílusa gyökereit Pázmányba is leeresztette ugyan, de hangulatai, érzései, szóval stílusának egész strukturája egy nemes, gondos, melegszerű és a magyarság eszejárását „ezemes-szeges“ gondnal megvalósítani akaró ember megnyilatkozása.

Adja Isten, hogy e fordítás hetedik kiadása nyomán mentől több magyar ember vegye a lelkébe szokot a kincseket, melyeket a Nogáll fordítás olyan művészi és olyan magyarosan, olyan igazi átéltséggel ad hazája fiainak a kezébe.

V. J.

Nogáll Kempis-érek hetedik kiadása, mely most került ki a nagyvárad Szent László-nyomdából, félvászon kötésben 2 koronáért kapható a Szent Vince-intézetben Nagyváradon.

A negyedrért alaku nagy, Fürich képeivel ékes díszkiadás leengedett ára 5 korona.

Kálmán Gusztáv államtitkár Nagyváradon.

Megvizsgálja a Hadsegélyző Hivatal működését.

Az Országos Hadsegélyző Bizottság áldásos működését ismeri az egész ország. A 20000 koronán felüli jövedelmek megadóztatásából befolyó jövedelemből gondoskodik a hadbavonultak családjairól, a háború által sújtott iparosok és kereskedők már egy év óta rendszeres havi segélyben részesülnek. — Nagyváradon és Biharmegyében millióra megy az így kiosztott segély, amely a mai nagy drágaságban ezer és ezer családot ment meg az inségtől és nyomortól.

Nagyváradon látjuk közvetlen tapasztalatból, hogy mily óriási munkával jár a hadbavonultak családjainak segélyezése, az államsegélyek kiosztása.

Az Országos Hadsegélyző Bizottság elnöke: Kálmán Gusztáv v. b. t. t. államtitkár ma, vasárnap, május 28-án délután a budapesti vonattal Nagyváradra érkezik,

hogy megtekintse Nagyvárad városánál a hadsegélyezési ügyet s a hadsegélyezési hivatal működését.

Ma délután az államtitkár a nagyvárad vasútállomásán Rimler Károly polgármester, Juricskay Barna tanácsos, a hadsegélyezés vezetője és Sass Elemér főispáni titkár fogadják.

Hétfőn délelőtt megtekinti az államtitkár a nagyvárad hadbavonultak családjai-

nak járó államsegélyek kifizetését a város-házán s kellő tájékozódást szerez a városi hadsegélyző hivatal egész működéséről.

A délutánt a vármegyének szenteli az államtitkár s a biharmegyei hadsegélyezés ügyvezetését tanulmányozza s e végett felkeresi dr. Miskolczy Ferenc főispánt, Fráter Barna alispánt és Keszthelyi Zoltán főjegyzőt.

Képkiallítás a püspöki palotában.

A társadalom minden rétegében óriási az érdeklődés a június 1-én kezdődő képkiallítás iránt, amikor a püspöki palota kapui ki fognak nyitni a közönség előtt, hogy mindenki gyönyörködhesék annak eddig nem mindenki által ismert szépségében. — Mindezek felül rendkívül felosigazza az érdeklődést az a dus program, amelyet a rendezőség nyújtani fog a közönségnek. A Vörös-Kereszt ezidén is igazán kellemes élvezetet fog nyújtani a jótékony társadalomnak.

Június 1-én fél 12 órakor lesz a képkiallítás ünnepélyes megnyitása, melyre nagyban készül az egész város és megye. Ez alkalomhoz mértén, teljes pompával megy végbe. Ezért kérjük mindazokat, kik a Vörös-Kereszten való munkálkodásért ki lettek tüntetve, jelvényeikkel legyenek szivesek megjelenni.

Az ünnepélyt a katolikus köri dalárda éneke nyitja meg, mely után dr. Lábán Lajos, a kir. ítélőtábla elnöke mond beszédet. Ez alkalommal sürgönyileg üdvözlök gróf Erdődy Gyulánét. Végül a képek megtekintése következik. A megnyitó ünnepélyre háziasszonyokul fölkérte a rendezőség:

Ágoston Péternét, Balázsházy Bertalanét, Beöthy Lászlónét, Balogh Mihálynét, Baánét, Buzássy Albertnét, Butyka Lajosnét, Buljovszky Józsefnét, Bögös Lajosnét, báró Capri Valérnét, Cziffra Kálmánét, Diósy Lajosnét, özv. Echerolles Sándornét, ifj. Echerolles Sándornét, Erdélyi Miklósnét, Echerolles Gilbertnét, Eleméry Ferencnét, Fráter Imrénét, Fornéth Miklósnét, Fabricius Dezsőnét, Fényes Manónét, dr. Fráter Imrénét, Gyöngyössy Istvánnét, Gyurkovits Kornélnét, Gerő Arminnét, Gellért Lászlónét, Harmath Károlynét, Henzel Emilnét, Juricskay Dezsőnét, Kelzré Telegdi Ilonát, Keller Gyulánét, Keszthelyi Zoltánét, Kun Frigyesnét, Lábán Lajosnét, báró Luzsénzky Lenkét, Lukács Ödönét, Markovics Antalnét, Molnár Gézánnét, Materny Imrénét, Miskolczy Ferencnét, Miskolczy Barnánét, Moskovits Józsefnét, Mihelffy Lajosnét, Márkus Lászlónét, Németh Istvánnét, Nagy Ödönét, Obrincák Istvánnét, Pally Lajosnét, Platthy Miklósnét, báró Podmaniczky Károlynét, Papp Coriolánét, Popper Ákosnét, Rimler Károlynét, Reismann Mór-nét, Rádl Ödönét, Rechné Bauer Zsófiát, Siket Trajánét, Singlár Gyulánét, Soós Jenőnét, Sztaniszlavezky Adolfnét, Sulyok

Istvánnét, Szikszay Lajosnét, Szoták Pálnét, Schütz Albertnét, Tatár Zoltánét, Thury Ignácét, Tóth Mihálynét, Venczel Károlynét, Verner Kálmánét, Vituesh Frigyesnét, Vuoskics Juliát, Zathureczky Istvánnét.

Délután lesz a

gyermekfelvonulás.

A gyermek felvonulás menetét az olasz-i községi polgári leányiskola növendékeinek jelenetei nyitják meg.

Az I. jelenet „A magyar címer“.

II. jelenet „Csipkerózska“.

III. jelenet „Jákob álma“ (kocsin).

IV. jelenet „Nyár“.

5. jelenet. Ezeket követi egy virághintó leányok csoportja: a községi elemi iskolák, Szent Vince zárda, Velencei zárda és az Orsolya intézet növendékeiből összeállítva.

6. „Magyar paraszt lakodalom“ a községi elemi iskolák fiú és leánytanulói közreműködésével.

Az újvárosi községi polgári leányiskola csoportja:

7. „Bébé“ virágos kis kocsin (egy lóval.)

8. „Hófehérke a 7 törpével“ (táblás kocsin.)

9. „Várkisasszony apródjával“ (kicsi díszített kocsin.)

10. „Arató leányok sok virággal“ (táblás kocsin.)

11. „Artisták bevonulása konfettivel, virággal“ (táblás kocsin.)

A menet a Káptalansorról indul el pont 4 órakor s a püspöki templom előtti teret kétszer megkerüli.

12. „Vitézeink dicsőítése“ élőkép az Immaculata zárda növendékeinek közreműködésével a püspöki palota belső, parkirozott terén.

13. A jelmezes gyermekek e kép köré csoportosulnak s a himnuszt éneklék.

Ezt követi az uzsonna, miközben a katonazenekar fogja a közönséget szórazkoztatni.

Hat órakor mozsárütés fogja jelezni a gyermekelődást a nyílt színpadon.

A gyermekelődás a következő program szerint fog lefolyni:

1. „Csipkerózska“ költemény Sas Edétől. Szavalja: Pásztor Margit.

2. „Phantasie tánc“. Táncolja: Bürger Olga.

3. „Huszáraink gyakorlatozása.“ Előadják az Immaculata zárda óvodájának apró huszárjai.

4. Radó Magda szaval.

5. „Beleznay dalok.“ Éneklé az olasz községi polgári leányiskola énekkara.

Markovits és Weinberger cég nyári újdonságai

megérkeztek

és pedig: szövetek, selymek, grenadinok, különleges blousok, pongyolák, nyári és gummiköpenyekek valamint ernyők nagy választékban, olcsó árban kaphatók. Costüm ruhák saját műhelyünkben olcsón és elismert legjobb kivitelben készülnek. Nagy raktár női kelengye fehérneműekben.

Telefon 11-09

Az első napi ünnepségek pont 8 órakor véget érnek s befejezését katonai lefuvó adja tudtul a közönségnek.

Méltó befejezése lesz ennek a napnak az a nagyérdemű előadás, melyet este 9 órakor dr. Betegh Péter főhadnagy fog tartani, Oroszországból való szökéséről és kalandos utazásairól, a Kath. Kőr Szent László termében, melyen vetítőképek segítségével végig kíséri az előadót a közönség.

Dr. Betegh Péter, a Boroevics bakák orosz hadifogságból sok viszontagság és kaland után szerencsésen hazakerült főhadnagya tartja vetített képekkel illusztrált felolvasását a Katholikus Kőr nagytermében.

A felolvasás részei: *Az ellenséges front mögött, Oroszországon keresztül.* — *Szibériában.* — *Mandsuria.* — *Az első semleges ország.* (Kína.) — *Japánon át.* — *Honolulu, a földi paradicsom.* — *Amerika.* — *Három napig angol kézen.* — *Az első biztos földön.* — *40 000 kilométeres utazás után itthon.*

A hős katonatiszt és az intelligens ember éles megfigyelésével megírt felolvasás egész jövedelme a Vörös Kereszt egyesület és a háboruban elesettek özvegyei és árvái javára fordítatik.

Ez a felolvasás ismétlése annak a budapesti „Uránia” színházban zsúfolt ház előtt tartott osztatlan tetszéssel honorált felolvasásnak, melyről a fővárosi sajtó elragadtatás hangján írta kritikáját.

Előre látható, hogy a nagyváradi társaság előkelő közönsége a Katholikus Kőrben fogja a képkiallítási ünnepség első napját befejezni. Úresen még egy állóhely sem fog maradni.

Belépő díjak 3, 2, 1 koronáért és 50 filléres árban előre megválthatók a Katholikus Kőrben; a Bihar megyei közpórházban és a Hegedűs hírlapirodában.

Érdekesége lesz a felolvasásnak az a körülmény, hogy a képeket a Kath. Kőr új vetítógépén fogják bemutatni.

Az orgona hangversenyen résztvevő énekesek közül a tegnapi számunkban közölt névsorból kimaradtak özv. Patzkó Aladárné énekiskolájának következő növendékei: Lechner Marianna, Mayr Margit, Óváry Magda, Halász Ilona, Csipkés Erzsike, Rósz Margit és Wéber Rózsika.

Elismerés a vármegyei tisztviselőknek.

A kormány kiküldöttje a megyeházán.

Biharvármegye tisztikara a háboru tartama alatt kiváló módon teljesítette minden téren kötelességét. Különösen nehéz volt a tisztviselők feladata a közlekedés ellátásánál.

Biharvármegye tisztviselőinek munkásságát a kormány is figyelemmel kísérte és ott is csak legnagyobb elismerés hangján szólottak róla. Tegnap megérkezett a vármegyéhez Kostyál Miklós országgyűlési képviselő, mint a kormány megbízottja. A kormány azzal a megbízatással küldte ki a képviselőt, hogy vizsgálja meg az egész ország területén a közlekedés működését.

Kostyál Miklós másfél napot töltött a vármegyei házában. A legaprólékosabb részletekről is informáltatta magát. Péntek délután elsősorban is Fráter Barnabás alispánnal tárgyalt Kostyál. Majd a közlekedési előadóval Elek Mórral tárgyalt és

hosszasan tanulmányozta a vármegye közlekedési működését.

Szombat délelőtt a járási főszolgabírók is megjelentek az alispánnál, ahol a vidéki közlekedési akcióiról, főként a gabonaművek rekvirálásáról volt szó.

A kormány megbízottja úgy találta, hogy a kormány rendeletei minden tekintetben végre vannak hajtva és hogy a vármegye a közlekedés zavartalan biztosítására miadent megtett. A megbízott a tisztviselők fáradhatatlan buzgalmáról és tapasztalt szorgalmas munkásságáról a legnagyobb elismeréssel nyilatkozott, a tapasztalt felett teljes megelégedését nyilvánította.

Egyben bejelentette, hogy a vármegyei tisztikar munkájáról jelentést fog tenni a kormánynak is.

A tárgyalások folyamata alatt természetesen foglalkoztak a különböző nehézségekkel is, amelyeket a tisztviselők a közönség élmezőnye körül nem voltak képesek megszüntetni. Ezeknek a bajoknak egyedül a kormány lehet az orvoslója.

Kostyál Miklós kijelentette, hogy erről is informálni fogja a kormányt.

Az eddigi rendeletekből és abból, hogy külön kiküldött is megjelent a vármegyén a közlekedési ügyben arra következtetnek, hogy nagy reformokat akar életbeléptetni a kormány.

A hangyák.

Az irek Amerikából lassan visszavándorolnak Irországba.

(Lapjelentések.)

Forró májusi napon arra a helyre érkeztem, ahol megkezdhettem a napkurámat. Előbb a vízpartján próbálkoztam, de a botogát durva, darabos kövei s apró kavicsai szurtak és nyomtak mindenütt. Tovább vándoroltam a fűben, keresve egy szélől védett helyet, ahol a nap sugarai nyomán kipergető izzadságot nem szárítja fel hamarosan a hideg északi szél, mert ez gonosz bőrgyuladással végződik.

Megtaláltam, rábukkantam egy helyre. Fák vették körül a mélyedést, a part magasan védte a szélől a homokkal borított kis vízmosást, a rondó szélein tul zöldeltek a romantikus hegyek cikk cakkos ormói, lettem ruháimat az árnyékba s magam egy homokdombocska oldalán hátamra fektettem egész hosszában.

Kis masszolást éreztem lábamon. Felemeltem s egy ijedt hangyát fogtam el. Lenéztem oldalra, láttam, hogy apró kis fűtövek között néhány hangya leskelődik rám.

Szervusz, itt nem alszol a napon, gondoltam.

Felemelkedtem könyökömre s ráütöttem az egyikre. A fű mellől néhány hangya szaladt ki s lyukakat láttam, ahonnan apró hangyák ijedt mozgolódása keltette fel figyelmemet. Hirtelen kirántottam a fűvet tövestül s ezzel kiömlött a fű alatt tanyázó hangyaboly minden lakója a napvilágra.

Ez jó, gondoltam, hogy észrevettem az az első, mert itt ugyan szépen összecsapkodik volna ezek a kis mérges állatok, engem, aki rájuk telepedtem, elvettem előlük a napvilágot, kitudtam őket helyükből, amelyet ők nem hagyhatnak el s nem tudják, hogy én csak pár órára vettem birtokba ezt a homokos, napos helyet.

Elmegyek innen, gondoltam. De süttött a nap, a fű között szurós tövissek fenyeget-

tek, hirtelen felvillant bennem a gondolat.

— Elseperem őket innen, nekik minegy, menjenek másfelé.

Tenyeretem bevágtam a hangyabolyba s a homokot messze dobtam előre, a fű felé. Ötször, hatszor, tízszer. S mikor körülnéztem, hogy hol vannak a hangyák: meglepődve láttam, hogy hosszú, egyenes sorokban rohannak vissza felém, a homokdombon levő fészük irányában. Keztem őket elseperni szél irányában.

A homokot elvitte a szél, a hangyák talpraestek s futottak nyilegyenes sorokban felém, felém. Akármit csináltam csak jöttek, jöttek, szaladtak hármast négyes sorokban visszafelé. Hol fordultak meg, hol állottak rendbe, nem tudom, separten őket egyre másra, csak vissza vissza s ők jöttek előre, előre.

Marokra fogtam a szaladókat s megszire eldobtam, mindaddig, míg tiszta lett a homok. Beleizzadtam s már újra leaktartam feküdni, mikor oldalról szaladó hangyákat láttam, mind felém igyekezett, cikk cakkozva a homokot, meg megállva s nekiiramodva:

Az első letenyereztem, szután eltemettem. Abány kezemügyébe került, rányomtam a homokra, elkábitottam, betemettem. Némelyik kikecmergett a homokszirből, újra ráborítottam egy marék homokot. S mikor megfordultam, ijedt hangyákat találtam magam alatt; csiptek és izgatottan pásztázták keresztül kasul a feldult homokot, ahol fészük, a boly valaha volt.

Lefeküdtem, de pár pillanat múlva mozgott alattam a talaj. Hangyák érkeztek szaladva, futkorászva s keresgéltek mértani vonalakban valamit. A helyet, ahol rövid, kis időszaki életüket élték eddig, amelyen ki keltek s amelyet az eső elmos, a szél eltemet, az ár beiszapol s ahol a tél fogja megölni őket.

Tul e sivár kis homoktanyán, napverte domboldalon tul zöld ligetek, karsu dombok új hszát kínáltak s én dobtam, separtem őket, ütöttem, kábitottam, vertem és öltem őket, hogy menjenek jobb hazába, másfelé, ahol nem vagyok én, nincs élő ember s nincs ellenség, nincs erősebb, nekik koloszszus.

S ezek a kis férgek jöttek vissza nyilegyenesen, bátran, merészen, zárt sorokban, egymás után, nem tévesztette el a fészük irányát a levegőben kapott bukfenkezés közben sem. Jöttek, mikor széthányta őket az erő, kerülő uton, pásztázva, s jöttek loppal, lassan, remegve s összegyülekeztek a néhai fészük helye fölött.

Felszedelőzködtem s elmentem. Othagytam a szétzavart hangyabolyt a hangyáknak. En széttiporhattam őket, de ők mégis elkergettek engem.]

Most megértettem őket; ösztönüket, mit beljük oltott a természet. A fészükhez, a hangyabolyhoz ragaszkodásnak ez a szívósága legyőzhetetlen volt. Csak az elpusztulás semmisíthette meg bennük. De elpusztulni is eljöttek a régi hangyafészükbe s nem szaladtak szét.

Szűts Dezső.

A husdrágaság folytán a halkonzerv tápláló és olesó. Kapható kizárólag **Aszódy** halüzletében Kossuth-utca saspaszás.

3500 ágyuval

támadnak a németek Verdunnél.

Budapest, május 27. (Saját tudósítónktól.) Párisból jelentik: A lapok megerősítik, hogy a németek támadása a 304-es magaslattól körül ellenállhatatlan volt. A németek Verdunnél 3500 ágyuval rendelkeznek.

Esnes tarthatatlan.

Hamburg, május 27. A Fremdenblattnak jelentik Rotterdamból: Az angol haditudósítók a francia frontról egybehangzóan azt jelentik, hogy a hadállások Esnes körül tarthatatlanok s előkészítik az entente-államok közvéleményét a 304-es magaslattól délre lévő francia hadállások elvesztésére, a melyek ellen a német hadvezetőség nagyszabású hadműveleteket készít elő.

Nem győzik a sebesültszállítást a franciák.

Budapest, május 27. (Saját tudósítónktól.) Berlinből jelentik: A francia határról jövő jelentés szerint hétfőtől kezdve egymást érik a sebesült szállító vonatok, amelyek Verduntól szállítják a sebesülteket Dél-franciaországba. A sebesültek száma oly nagy, hogy a kórházvonatok számát meg kellett szaporítani.

A franciák maguk határoznak a béke kérdésében.

Budapest, május 27. (Saját tudósítónktól.) A Vossische Zeitung amsterdami tudósítója táviratozza: Egész Anglia feszült figyelemmel kíséri a német birodalmi kancellár és Grey beszédeit. A beszédeket nagyon komolyan megvitatják és a Londonba érkező párisi jelentések egyértelműen azt bizonyítják, hogy Franciaország bizonyos körei Angliával szemben egyáltalában nem titkolják érzelmeiket. A francia hadvezetőség

tisztai körökből eredő békenyilatkozatok következtében minden tiszttel tudatta, hogy Franciaország békéje fölött maga fog határozni, nem pedig Anglia. Franciaország csak akkor fog a békéről tárgyalni Németországgal, hogyha német részről ilyen értelmű kérést intéznek hozzá. A francia hadvezetőség tudatta a tisztekkel, hogy az a kívánsága, hogy erről a felfogásról az az egész hadsereg tudomást szerezzen.

Az olaszok érzik a veszélyt.

Budapest, május 27. (Saját tudósítónktól.) Luganoból jelentik: A lapok figyelmeztetik olvasóikat, hogy az olaszok nehéz küzdelem előtt állanak.

Az „Itália“ szerint még figyelemre méltó meglepetésekre kell elkészülni. Figyelemre méltó, hogy a cenzura megengedi annak a sejtetését, hogy „Olaszország néhány ezer embert és pár tucat ágyut elveszített.“

Az olaszok ellentámadásra készülnek.

Lugano, május 27. A Stampa előkészíti az olasz közönséget arra, hogy az olasz hadsereg ki fogja űriteni az egész hegyvidéket és foglalkozik azzal az eshetőséggel, hogy a magyar és osztrák csapatok meg fogják kísérelni azt is, hogy az olaszokat nyílt ütközetben megverjék. A magyar és osztrák offenzívát — írja a lap — ügyesen készítették elő és erőteljesen vitték ke-

resztül. Az offenzíva kezdetét 15 ikére tűzték ki, tekintettel a holdtöltésre, csapatmozdulataikat a legnagyobb titokban tartották, a mi lehetővé tette az átesoportositást. Tudvalevő dolog, hogy a magyar és osztrák csapatok különösen az éjjeli támadásokat szeretik.

Ez alkalommal különös gondossággal alkalmazták ezt a módszert.

A Secolo a következőket írja: Tiszti körökben nem akarnak nyilatkozni az esetleges olasz ellenoffenzíva kérdéséről, jóllehet elismerik, hogy nemsokára rákerül a sor. Annyi bizonyos, hogy olaszországnak sem embere, sem lőszere, sem fegyvere nem hiányzik ennek keresztülviteléhez.

Bangha Béla Nagyváradon.

Értekezlet 11 órakor. A Kath. Népszövetség ünnepélye d. u. 5 órakor. Este társas vacsora.

Bangha Béla neve mindig lázba hozza Nagyvárad közönségét. Az a páratlan szónoki tehetség, amellyel az Isten Bangha Bélát megáldotta, az ő széleskörű tudása, apostoli buzgósága ellenállhatatlanul meghódították Nagyvárad közönségét, mikor a háboru előtt Nagyváradon konferencia beszédeket tartott. Azóta Nagyvárad közönségének nem volt alkalmá Banghát hallani s éppen azért rendkívüli örömmel fogadta Nagyvárad intelligens közönsége azt a hirt, hogy Jézus társaságának ez a kiváló tehetségű tagja a mai napot ismét Nagyváradon tölti és ez alkalommal két ízben is fog előadást tartani.

Bangha Bélával egyetértőleg úgy állapított meg nagyváradon rövid tartózkodásának becsztása, hogy a keresztény akciók és a lelkek ügyének minél több szolgálatot tehessen. Jut tehát a programból délelőttre is, délutánra is.

Értekezlet délelőtt 11 órakor a Katholikus Körben.

Bangha Béla ma hajnalban érkezik Budapestre és ma vasárnap délelőtt 11 órakor a Katholikus Kör Szent László termében tartja első előadását. Erre az alkalomra nem nyilvános értekezletet hívtak össze, a melyre külön meghívót az idő rövidsége miatt ki nem bocsátottak. Ez uton hivatnak meg tehát a délelőtti értekezletre a papság, az Úrnők, Urleányok, Urak és Iparosok Korgregációjának, a Katholikus Növédő Egyesületnek tagjai, a Katholikus Kör választmányi és rendes tagjai, a Népszövetségi csoportvezetők, a Népszövetségi Otthon választmányi és rendes tagjai és a Népszövetségi Hitelszövetkezet igazgatósága, vagyis a katolikus szervezetek vezetői. Ezen a nyilvános értekezleten az előadó Bangha Béla lesz s mivel ez előadás pontosan 11 órakor kezdődik, a rendezőség a meghívottak pontos megjelenésér kéri.

A Népszövetség ünnepélye d. u. 5 órakor a Katholikus Körben.

Délután 5 órakor a Katholikus Kör Szent László-termében fogja a katolikus Népszövetség idei nyolcadik háborus délutánját tartani, mellyel az őszig a népszövetségi ünnepélyek berekesztetnek. Ennek az ünnepélynek fénypontja lesz Bangha Béla szónoklata, mely mellé szebbnél szebb műsorszámok sorakoznak. Az ünnepély műsora a következő:

1. Nyitány Doppler „Ilka“ című magyar operájából. Előadja a cs. és kir. 70. gyalogezred zenekara.

2. Versek. Irta és felolvassa Kovásznay Erzsike.

4. Magyar dalok. Hegedűn előadja Szilágyi Béla, zongorán kíséri Resch Mihály.

Hozassuk haza elesett hőseinket!

Kedvezményes fuvardij mellett eszközli, a szükséges engedélyeket és okmányokat jutányosan megszerzi.

Hazai föld

harcúterén elesett hősök exhumálási és hazaszállítási vállalat Budapest VIII. Rákóczi ut. 23. I. emelet 16. Előnyös költségvetés díjmentesen.

Bővebb felvilágosítást ad Csillag gyógyszertár Na gyvárad, Zöldfa-utca. Telefon 552

4. *Tanhäuserből* a zarándokok kara. Tenor-szóló, éneklő Szabó Imre, zongorán kísérő Resch Mihály.

5. *Magyarország a háború után.* Ünnepi beszéd, tartja dr. Bangha Béla S. J.

6. *Abránd* Wagner „Lohengrin” című operájából. Előadja a cs. és kir. 70. gyalogezred zenekara.

Az ünnepélyen belépti díj nincs, de szives adományokat köszönettel fogadnak. A tiszta jövedelem a nagyváradi hadiárvek javára fog fordítani. Fenntartott helyeket má déli 12 óráig a Kath. Kör háznagyi hivatalában meg lehet váltani. A délutáni pénztárnál csak adományokat fogadnak el, jegyek többé ki nem adatnak, hanem a fenn nem tartott helyek a hallgatóság által igénybevehetők. Fenntartott helyek úgy a folszinten, mint az emeleti közép erkély-sorokban vannak.

A rendre a csoportvezetőkől alakítandó rendezőség ügyel fel. A csoportvezetők sziveskedjenek 4 órakor a Körbe felfáradni és jelvényeiket átvenni. A terem egynegyed 5 órakor nyitattik ki. Felügyelet nélküli gyermekek a terembe nem fognak beo-
csátatni.

Társas vacsora.

Este 8 órakor a Kat. Körben társas vacsora lesz Bangha Béla tiszteletére.

Vasárnapi versek.

*

Juniusnak elsején,
Mikor a rózsaujjú hajnal
Előjön,
Miklós püspök ur szól:
»Fiam, Mazurek,
Ma azúr ég
És ragyogó szeretet
Fogadjon minden gyermeket
S mindenkit,
Ki nagy célunkat elérni
Segít!»
Hallotta ezt a nagy
Magyar
S mert benne kedvét lelte,
Mosolygott István gróf
Komor, fenséges büszke lelke.

*

A Royalba, hol cigány
Muzsikál,
Bement a mult éjjel
Egy bankár.
Mozgott a sok pénz
A zsebében,
S kiáltott: »Primás ur kérem
Szépen,
Tudja, melyik a nótám?
Hadd lám!»
S a zenekarvezető
E nótát vezeti elő:
»Én a Reisz, Reisz, Reisz, Reisz,
Reisz Izidor,
Én vagyok a fő, fő vezérdirektor,
Reiszer Dóri nem huz, nem nyuz
A derék:
A jobb kamatlábam csak 120
Százalék!»
»Elég«, szólta a bankár,
Hisz ez régi nóta,
Buta vagy te fiam.
Óreg analfabéta,
Hiszen nálunk 500 percent
A legujabb kvóta.»

Halljátok, gyerekek,

Ide figyeljétek:

Igy járnak a feltaláló emberek.

Vozáryt,

Ki esőt szárít,

Felhőt kerget,

Az Akadémia megcáfolta.

Azolta

Vozáry még egy bünt cselekedett,

Megjósolta

Az Orbán nap előtti hideget.

Nosz' az Akadémja

A rendőrséghez írja:

»Vozáry az ördöggel

Mutyi,

Hideget csinált, nyiljék a

Dutyi,

Ki nyakunkba zudit

Hideget,

Egyék meg az egerék.»

Látjátok, gyerekek,

Igy járnak a feltaláló emberek.

*

A fogház nagyot vétett,

Megrongált sok egésséget.

S mert falai közt sok kapnak

Lázat,

Mint nagy bűnt be kell eszani a

Fogházat.

*

A városi tanács

Nem bánja, hogy nincsen ács,

Ki az uszodát

Összeeskábálja.

A sajtó hiába kiabálja,

Hogy kell uszoda.

A tanács ügyetse vet oda,

Hanem így felel:

»Uuszoda?

Minek a?!

Tudja mindenki, hogy mind a vizig,

Szárazon,

Ugy bizony,

Az egész város adósságban uszik.»

*

A lombard sikságon

Cadornát futni látom.

Törvényszabta nyolc nap alatt

Hírül adta

Csekélységem,

Mindenkinek földön-égen;

Arra-emerre,

Hogy a talján a talajt lába alól

Elvesztette;

Tiszántúli.

A magyar-osztrák miniszterek tárgyalása befejeződött. Budapesti tudósítónk jelenti, hogy a magyar-osztrák miniszterek tárgyalása befejezést nyert. A legközelebbi tárgyalás Bécsben lesz megtartva.

NESTLÉ-FÉLE
CSECSEMŐK GYERMEKLISZT
gyermek és lábadozóknak legjobb tápláléka gyomor- és bélbetegségek után.
Mindenkor kapható.
Próbadozot és tanulságos orvosi könyvecskét a gyermeknevelésről teljesen díjtalanul küld a Nestlé-féle gyermekliszt társaság, Wien I., Biberstrasse 38 e.

A burgonya ára.

Lapunk tegnapi számában megemlítettük, hogy Nagyvárad város a tavalyi burgonyát a piacon 18 fillérijével bocsátja forgalomba, s kifogásoltuk ezen árat. Ezen közleményünkre vonatkozólag Lukács Ödön főjegyzőtől a következő sorokat vettük s azoknak készséggel adunk helyet:

Igen tisztelt Szerkesztő ur!

B. lapjának mai számában „A burgonya ára nálunk” cím alatt egy cikk jelent meg, mely a burgonya nagyváradi maximális árát kifogásolta. E cikkre hivatkozással felkérem Szerkesztő urat, hogy jelen felvilágosító soraimnak b. lapjában helyt adni szíveskedjék.

A cikk a 3513—1915. M. E. számú rendeletre hivatkozik, ilyen rendelet első sorban nem létezik, amennyiben a m. kir. minisztérium a burgonyáért követelhető legmagasabb árakat a 3573—915. M. E. számú rendeletben állapította meg és ha a t. Szerkesztő ur ezen rendelet 1. szakaszát elolvassa, mindenekelőtt meggyőződést szerezhet magának, hogy a 11 koronára maximált ár a rakodó állomáson zsák nélkül értendő.

Miután pedig, mint igen tisztelt Szerkesztő ur is nagyon jól tudja, Nagyvárad városa nem burgonyatermelő vidék és így a közlelmezési ügyosztály Szabolcsmegyéből volt kénytelen a burgonyát beszerezni, így tehát a vonatkozó miniszteri rendelet értelmében a 11 koronás maximális árát Szabolcsmegye rakodó állomása volt kénytelen megfizetni, méltóztassék most ehhez a vasúti fuvarát Nagyváradig, beszállítást a nagyváradi állomásról a közlelmezési ügyosztály raktárába, a raktárakban teljesítendő állandó kezelési munkálatokat, — mert hiszen a burgonya a tavaszi hónapokban folytonosan csirázik és romlik, — és így a kezelési veszteséget is hozzászámítani, akkor végeredményben a burgonyának jelenlegi maximális ára fog kialakulni. Természetesen a burgonyát naponta a városi raktárból a piacra is ki kell szállítani, ott el is kell árusítani és ez mind pénzbe kerül.

Szükségesnek tartom Szerkesztő urnak figyelmét felhívni Budapest városában és a többi nagyobb vidéki városokban levő burgonya árakra, amikor is meggyőződést szerezhet magának arról, hogy a Nagyvárad városában maximált 18 filléres ár a legolcsóbb és a fődolog az, hogy míg Budapesten és a többi vidéki városokban burgonyát egyáltalában semmi áron kapni nem lehet, Nagyváradon még mindig van burgonya, amennyiben a közlelmezési ügyosztály kellő időben hetven waggon burgonyát biztosított magának és így ma azon helyzetben van, hogy a közönséget ezen fontos táplálkozási cikkel az új termésig elláthatja.

A cikknek a tejárra vonatkozó részére reflectálva, mindenekelőtt ki kell jelentenem, hogy a jelenlegi tejárrakért a közlelmezési ügyosztály semmi körülmények között sem tehető felelőssé, mert az ügyosztály a tejközpont vezetését csak néhány hete vette át, a tejszállításokra vonatkozó szerződések pedig már jóval korábban kötettek.

Az, hogy a piacon a tejnek literét olcsóbban árulják esetleg, mint a maximális ár, ez csak átmeneti állapot, amennyiben a tejtermelés a nyári hónapokban jelentősen több, mint a téli hónapokban.

A közlelmezési ügyosztály feladatát abban látja, hogy a tejkínálatot fokozza, a tejellátást a téli hónapokban is megkönnyítse s e hónapok alatt is a mai tejárrakat tartsa, annak további emelkedését okvetlen megátolja.

Nagyvárad, 1916 május hó 27-én.

Lukács Ödön,
főjegyző.

Hadikölesön jegyzések.

A IV. hadikölesön jegyzésének nagy-szerű eredményéről már megemlékeztünk.

Pótlólag még közöljük két nagyvárad-i pénzintézetnél történt jegyzéseket.

A *Leszámitoló és Jelzálogbank rtg.* pénzintézetnél a IV. hadiköleséből 1.000.000 jegyeztek, az eddigi összes hadikölesönjegyzések pedig a 4.000.000 koronát meghaladják.

A negyedik hadikölesön nagyobb jegyzései következők:

Ort. Izt. Polgári Iskola 14000, Weinberger G. 4000, Nagyvárad város 200000, Goldberger M. 2000, Lindénfeld S. 4000, dr. Lúwy Mór 7000, Márkely János 15000, Grúndaum A. 2000, Poppér E. 3000, Stoll Károly 200, Rosenthal J. 3000, Schwartz J. 1000, özv. Klein Miksáné 3000, Kleia A. 2000, Weisz A. né 500, Száhlender Károly 3000, Noss Géza 100, Hahn M. és F. 2000, K. Kenéz Lajos Nagyszalonta 1000, Vég Gábor Nagyszalonta 1000, Diószegi Károly Nagyszalonta 2000, Poszpisch Lajos 1000, Biharmegyei Közönsége 100000, Ifj. Ullmann Izidor 1000, Nagy Zsigmond 2000, Köblös Ferenc 5000, Fülöp D. 2100, dr. Sámson Márton 40000, Benedek B. 200, Balogh M. 4000, Klinda Báláné 20000, Rosenstock J. 1000, Schreier Zs. 5000, özv. Jámbor Sándor Nagyszalonta 2000, Balogh Mihályné Nagyszalonta 1000, Gy. Balogh József Nagyszalonta 2000, Moskovits Imre 500, Zsiri S. 200, Keszthelyi Z. 4000, dr. Waldmsn B. 3000, Mezey J. 2000, özv. Rosenberg J. né 2000, Zádor Márton B. Ujfalu 6000, H. P. 5000, Witrael V. 5000, Wertheimer M. 2400, Nagyvárad Sport Egylet 1000, Grosz István főreáliskola 200, Mandel Endre főreáliskola 100, Kohn Ferenc főreáliskola 50, Székely Gábor főreáliskola 50, M. Szabó Sándor 10000, Grosz Hermann 4000, Vilmányi Zsuzsanna 1000, Takács Eszti 2000, Angyal Andor 5000, Balogh Kálna 5000, Mandel J. 4000, Saját jegyzés 150.000, Bilinszky Soterné 3000, gróf Stubenberg József 170.000, Grünfeld Bernát 1000, Ferenczi Renáta 200, Feledy Endre 100, Feledy Dénes 100, Géczy Tibor 50, ifj. Keszthelyi Zoltán 750, Dobó Nagy Imre 5000, Weisz Ferenc 1000, dr. M. Szabó Imre 1000, Angyal Sámuel 15.000, Szabó Gábor 2000, Hald Sámuel Gyanta 10.000, Vármegyei árvaszék 26.200, Csernetzky József 2000, Ort. izt. hitközség 20.000, Hajduböszörményi Hitelbank 30.000, Wertheimer Margit 800, Czitrom Farkas 4000, Klein Sámuel 20.000, Mészáros Miklós 10.000, Hönig Ignác 2000, Wertheimer Mór 1600, Nadányi János 30.000 korona.

Az *Általános Takarékpénztár Részvénytársaság*nál Nagyváradon a IV. hadikölesre történt jegyzések: Nagyvárad városa 100.000, dr. Schiff Erő 10.000, Szabó István 5000, Goldberger István 5000, Robisek Béla 4000, Izraelita hitközség 4000, Weinberger Hermanné 3000, R. A. 14.000, F. A. 10.000, Friedmann és Schwartz 4000, Horváth József (Mezőtelegd) 2000, Száva Antal 2000, Pfaff Karolin 2000, Kiss Iare 2000, Vitrael Vilmos 2000, Középsy Kálmán 2000, Lőrincz Mór 2000, dr. Adorján Arminé 2000, Rosinger és Társa 2000, Hönig Ignác 1500, Rippner Farkas 1000, Aufricht Mór 1000, F. I. (Rameo) 1000, Biharmegyei tanítókháza Géczy alap 850, Friedmann József (Rameo) 3000, Guttman Sándor 1000, Friedmann Józsefné (Rameolór) 500, Radó Samu 350, Wallerstein Stefánia és Erzsike 500, Ritter Armin (Kürtös) 200, Kelemen Samu (Felsőszopor) 150, Adorján István 100, Felsőszopori iskola növendékei 50, Löwinger József 1000, az intézet saját jegyzése 50.000, összesen 239.200 korona.

Az intézetnél a korábbi és a mostani jegyzésekkel együtt összesen 539.000 koronát jegyeztek.

Aki sorra lopta a gazdáit.

Garnitúra lopott holmikkból.

Darvassy Lajos nyugalmazott városi tanácsos a napokban feljelentést tett a rendőrségen, hogy egyik lakójának lakásába ismeretlen toltos álkulccsal behatolt és onnan nagymennyiségű ruhaneműt ellopt. Lakója, Kertész Endre, a Mív. aradi üzletvezetőségnek főmérnöke hosszabb időre elutazott családjával Bosznabrodába, a lakást lezárva az ő felügyeletére bízták. Valamelyik nap meglepődve látta, hogy a lakás tárva-nyitva áll és a meglevő leltár alapján megállapította, hogy 200–300 korona ruhanemű hiányzik.

Dr. Dajka Endre rendőrkapitány azonnal kiküldte nyomozás végett Dienes Istvánt, a rendőrség ügyes detektívjét.

Dienes rövidesen nyomára jutott a tolvajoknak. Megállapította, hogy a lopást más nem követhette el, mint Vig Juliánna, aki a múlt év december haváig szolgált Kertész főmérnökönél. Vig Juliánna beismerte, hogy a lopást ő követte el nagynénjével, Nagy Lajosnéval, még pedig apródonként. Ugyanis mikor megtudták, hogy Kertészek elutaztak, egy régi kulccsal belopódtak a lakásba, s heteken keresztül ott töltötték az éjszakát. Rögölként aztán mindig teli marokkal távoztak.

Nagynénje, akivel a lopást elkötötte, a tolvajmesterség egyik nagytalentszerű tagjának tekinthető, aki minden gazdáját meglopta. Panaszt emelt ellene *Kelöpecz Dózsa* városi irodavezető is, akit szintén érzékenyen megkárosított apró dolgok ellopásával, így többek között elvitt magával egy tucat értékes gyönyörű gombot.

Reich Arminétől színtén egy egész kelegyével lopott Nagy Lajosné Vári Mária, kezdve a legfinomabb törülközőtől az utolsó törülköhögig. Mintegy 500 korona értékű ruhaneműkkel károsította meg egykori gazdáját.

Dienes detektív megállapította, hogy a Nagy Lajosné és a Vig Juliánna lakásán a butorokon kívül minden lopott holmi, még a falon függő képek sem igaz uton kerültek birtokukba.

A két tolvajt a rendőrség átkísérteti a kir. ügyészséghez.

HIREK

Keresztjárnapiak.

A katólikus egyháznak régi szép szokása, hogy a most következő három napot imádságba merülve tölti; könyörögve járnak a hívek egyik templomból a másikba s kéri a Mindenhatót, hogy áldását adja rájuk. A keresztjáró nevet onnan nyerték e napok, hogy a faluhelyen, hol nincs több templom, rendszeren a határban álló valamely kereszt-hez mennek körmenettel a hívek.

Ezen ájtatosság eredete az ötödik századba nyúlik vissza. 469-ben Szent Mamert vionnai püspök tartotta először. Franciaországot ez időtájt nagy földrengések, villámesapások sújtották, melynek elhárítására s az Ur kiengesztelésére 3 napi böjtöt és közös ájtatosságot rendelt a szent püspök, mire azután megszűnt a veszedelem. A példát másutt is követni kezdték s az lassankint az egész világon elterjedt.

Nagyváradon a három napi ájtatosság a következő sorrendben fog megtartatni:

Hétfőn, május 29-én a székesegyházból indul a körmenet s az olasz plebánia templomba vonul, ahol szentmise lesz s *Pezderka Sándor* káplán tartja a predikációt. A körmenet visszatér a székesegyházba.

Kedden, május 30-án az olasz plebánia templomból a premontrai rend templomába vonul a körmenet, ahol a szentmise után *Szilágyi Dózsa* prem. tanár mondja a szentbeszédet.

Szerdán, május 31-én a Szent László templomból a Kapucinus-rand templomába megy a körmenet.

* Vöröskeresztes kitüntetések

A hivatalos lap két kiváló nagyvárad-i kanonok kitüntetését közli. Ferenc Szalvátor főherceg *Brém* Lőrinc egyházmegyei irodavezető és *Szirmay L. Árpád* Vörös Kereszt fiókegyleti elnök, kanonokokat a katonai egészségügy terén szerzett kiváló érdemeik elismerésül a Vörös Kereszt hadiékítményes II. osztályu diszjelvényével tüntette ki. A Vörös Kereszt hadiékítményes ezüst érdemével tüntette ki a főherceg *Gyepes Imre* kórházvezetőt.

* A város költségvetése a pénzügyi bizottság előtt.

Nagyvárad város 1916. évi költségvetését, amelyet már ismertettünk, június 5-én délután 4 órakor tárgyalja a város pénzügyi szakbizottsága. A bizottság ülése érdekes lesz, mert ez alkalommal vitatják meg, hogy miként oldja meg a város az óriási deficit kérdését, amelyre nézve eltérő nézetek merültek fel már a tanácsban is. Mint értesülünk, *Juricskay Barna* tanácsnoknak több életrevaló eszméje kerül felszínre ezuttal, amelyek a város zilált pénzügyi helyzetének szanálását előzzék.

* Miniszteri biztos a kereskedelmi iskolánál

A kereskedelmi miniszter dr. *Sarkadi Lajos* kereskedelmi és iparkamarai titkár, a nagyvárad-i felső kereskedelmi iskolában tartandó érettségi vizsgálatokhoz miniszteri biztossá nevezte ki.

* A Strasser-féle ügy tárgyalása

A Strasser-féle hatalmas bűnügy tárgyalását holnap kezdi meg a kir. törvényszék ötös tanácsa a gyorsított eljárás szerint. A tárgyalást dr. *Salás Elemér* törvényszéki elnök fogja vezetni. A vádat *Moldoványi Géza* dr. kir. ügyész fogja képviselni. Védtügyvédek dr. *Medvigy Gábor* és dr. *Faragó Sándor* lesznek. A hatalmas bünpör tárgyalása előreláthatólag hosszú ideig el fog tartani.

* Megszűnt a Vörös-Kereszt konyhája

Gyakran megemlékeztünk a Vörös Kereszt Egyesület konyhájáról, ahol előkelő urinők fáradtságos munkával látták el a sebesültek egy részét izletes ételekkel. Az egyesület, tekintettel a Nagyváradon ápolás alatt levő katonák megfogynakozott számára, a Vörös-Kereszt Egyesület az eddig fennállott konyháját egyelőre felfüggesztette. Ez alkalomból a tartalékkórház parancsnoka a következőkben mond köszönetet:

Azon alkalomból, hogy az itteni Vörös-Kereszt Egyesület t. c. választmánya a betegek részére általa eddig fenntartott külön konyhát újabb szükségig felfüggesztette, — nem mulasztatom el, hogy úgy a Vörös-Kereszt Egyesületnek, mint különösen azon t. c. urhölgyeknek, akik oly fáradhatatlan, önfeláldozó és önzetlen munkát teljesítettek, legőszintébb köszönetemet ki ne fejezzem. Dr. *Fornét István* főtörzsorvos, kórházparancsnok.

* Az osztrák hadikölcsön eredménye. Bécsből jelentik: A negyedik osztrák hadikölcsönre 4442 millió koronát jegyeztek.

* Évzárás. Az olasz közs. polgári leányiskolában a záróvizsgálatoknak következő a sorrendje: Junius 5 én d. e. 8 órákor I. A. osztály, junius 5 én d. u. 3 órákor I. B. osztály, junius 6 án d. u. 3 órákor II. A. osztály, junius 8 án d. e. 8 órákor III. A. osztály, junius 8 án d. u. 3 órákor III. B. osztály, junius 9 én d. e. 8 órákor IV. A. osztály, junius 9 én d. u. 3 órákor IV. B. osztály, junius 10 én d. e. 9 órákor záróünnepség. Magánvizsgálatok ideje junius 13-tól junius 21 ig. Az igazgatóság.

* Apológiai kurzus urinők részére. Urinők részére hirdetett „Apológiai Kurzusra” a jelentkezőket az Orsolya zárdában május hó 30 án 5 órákor tartandó értekezletre tisztelettel meghívja az Apológiai Kurzus vezetősége. Nagy a nőnek a befolyása az életnek akárminő viszonyaira. A házban a nők a hitnek az őrei s hogy ez irányban mit köszönhetünk az igazi keresztény anyáknak, azt érezzük mindnyájan. Amilyen a nő, olyan a társadalom, olyan a nemzet. „A keresztény anya Istennek legdrágább ajándéka” mondja Ketteler püspök. Mig künn a vérzivatar tombol és mindent romba dönt, addig csak egy szikla áll rendületlenül a hit sziklája! Itt kell tehát jövőnket biztosítani. E megasztos célt akarja szolgálni az „Apológiai Kurzus”, a felnőttek rendszeres hitoktatásával. IX. Pius pépa mondta egykor: „Adjatok nekem igazi keresztény anyákat és én megmentem a süllyedő világot!” Kéri a vezetőség a taggyűjtőinek beszoállítását, a meghívók széküldése végett. Csakis meghívóval lehet résztvenni.

* Beteg tiszték jelentkezzenek. Mindazon tiszték (havidijasok) és tiszt (havidijas) jelöltek, akik a harcóról visszatérve, betegségük miatt, vagy mint lábadozók magán ápolásban vagy magán kórházban a város vagy megye területén szabadságon vannak, vagy valamelyik pöttestnél vagy az állomásn könnyebb szolgálatot teljesítenek, kötelesek május hó 29 én d. e. 11 órákor nálam (Ór utca 5. szám alatt) személyesen jelentkezni. Amennyiben valakit betegsége a személyes megjelenésben gátolna, ezen körülményt katonai orvosi bizonyítvánnyal, ha pedig ilyen orvosi nem áll rendelkezésre, hatóságilag láttamozott polgári orvosi bizonyítvánnyal tartozik igazolni. Balihar ezredes, állomásparancsnok.

* Petry Gyula fia megsebesült. Petry Gyula főreáliskolai tanár fia tudvalevőleg mint katona, már hónapok óta teljesít szolgálatot a harcórán. Tegnap levelet írt haza a fiatal katora. Nagy girbeguta betüktől volt összeróva a levél és csak pár sorból állott. „Nagyszerűen állok, de bal kézzel írok, mert a jobb megsebesült.” Ennyi volt a levélben. Petry az olasz fronton teljesít szolgálatot a legnehezebb részen s ott kapta az ellenséges golyót. Sebesülése nem súlyos s előreláthatólag rövidesen felépül a fiatal hős.

* Halálos utcai botrány Bécsben. Tudósítónk éjjel jelent: Bécsi jelentés közli, hogy a Prater steeten délután 2 órákor Éder János városi főszerező ruhájával véletlenül megérintett egy főhadnagyot, amikor mellette elment. A főhadnagy Edert megállította, felelősségre vonta, majd kardot rántva Edert a jobb szemén és az arcán megszurta. Éder, miközben a klinikára akarták szállítani, meghalt.

* A 18 évesek bevonulása. A legutóbb megtartott bemutató szemlén a legfiatalabb répfelkelők állottak sor alá. Az alkalmazottnak talált ifjak besoroztatásukhoz nyomban megkapták a behívójukat is, mely szerint május 29 én már mint katonák fogják szolgálni a hazát. A besorozott ifjak elíg várják a nevezetes napot, hogy a polgári ruhát a feszes katonai ruhával cseréljék fel. Tegnap már a nagyváradi korszó megjelentek az új katonák, természetesen a régi békeidőbeli feszes és színes egyenruhákban. Még holdogabb gondtalan lelkes ifjak, akik lángoló arccal, lelkesedéssel sietnek ki a szabad polgári életből a katonai fegyelem világába. Ma már minden besorozott önkéntes egyenruhában fogja üdvözölni ismerősét.

* Poincaré templomban volt. Ez a háboru legújabb eseménye, amelynek halatára önkéntelenül is a költő szavai jutnak eszünkbe arról az emberről, akit „... ha nem más, Istenhez térít az oldalnyilallás.” Poincaré és az egész radikális szabadkőműves francia köztársaság nagy bajban lehet, ha az elnök vett magának annyi bátorságot és katolikus templomba ment, olyan templomba, amelyet előbb elraboltak volt a katolikusoktól s most visszaadtak rendeltetésének. És Poincaré nemcsak elment a templomba, hanem misét is hallgatott! A Zeitnak következőkben jelentik az eseményt Baselből:

A Zeitnak jelentik Baselből: A híres Sainte Chapelle kápolnában, amely a párisi igazságügyi palota udvarán áll, május 22 én mise volt, melyen résztvett az Egyház és az állam képviselője is. Az ünnepélyes gyászmisét a harcórán elesett ügyvédek emlékére rendezte az ügyvédek tanácsa. A misét Amette párisi bíboros érsek mondotta és megjelent Poincaré elnök is. Amette bíboros megragadta az alkalmat, hogy köszönetet mondjon az elnöknek, mert a gótika e gyönyörű mesterművét ismét átadták az istentisztelet céljainak. Az érsek emlékeztetett még arra is, hogy a templom építője, Szent Lajos király nemcsak kitűnő harcos, hanem igazságos, békeszerető uralkodó is volt.

Vajjon megértette e Poincaré, mit jelentett az, hogy az érsek a szent király igazságosságát tartotta a szabadkőműves elnök elé? A radikális lapok, mint jelentik, „kissé aggódva” írják az ügyről! Hogyne! eddig a katolikus francia állam feje csak a görög keleti orosz templomban jelent meg a cár születésnapján, katolikus templomba nem merte betenni a lábát. Pedig mikor Poincaré elnökké választották, megjelent egy gyermekkor arcképe: mint első áldozót ábrázolta ez a kép. Vajjon észébe jutott-e Poincarének ez a kedves kép akkor, mikor Amette érsek az igazságos, tisztelektű, békeszerető emberről beszélt neki?

* Felgyújtotta a villám. Tegnap a déli órákban nagy égháboru vonult keresztül Nagyváradon és a környéken. Sűrű villámlás, dörgés mellett jókora nyári zápor kerekedett, közben borsónagyságu jég is hullott, szerencsére azonban nagyobb kárt nem okozott, mert a sűrű eső ellensúlyozta a jég káros hatását. — Nagyobb kárt okozott azonban a villám a nagyváradi I. szertkáptalan mieske-pusztai uradalmában. Itt egy 44 méter hosszú szalmakazalba becsapott a villám s felgyújtotta. Az uradalmi munkások esahamar munkához láttak és sikerült a kazalt elvágni s 20 métert megmentettek a kazalból s így csak 24 méter hosszúságban égett el a kazal.

* Uj hadnagy. Sárközy Barna a 3. honvédegyalozredben 1916. január 1 ig visszamenőleg hadnagygyá neveztetett ki. Sárközy Barna az elmúlt évben a harcórán súlyosan megsebesült a jobb kezén s a gondos ápolás dacára, csak annyira gyógyult meg, hogy segédszolgálatot teljesíthet. A derék honvédtiszt jelenleg a purgstahl alsóausztriai fogolytáborban teljesít szolgálatot.

* A Nőegylet gyűlése A „Bihar-megyei és Nagyváradi Nőegylet” védhölgyeit és választmányi tagjait van szerencsém a folyó évi május hó 29 ik napján délután 4 órákor a Lujza Otthonban tartandó választmányi ülésre meghívni. Nagyvárad, 1916. évi május hó 25. napján. Özv. Des Echerolles Kruspér Sándorné, elnök.

* Az eltűnt ember holttestét megtalálták. Toth János berekböszörményi gazda ez évi május 8 án elindult lakásáról, hogy a nagyváradi állatvásárra jöjjon. A vásárlás céljaira 3600 korona összegget vett magához. Tóth János azonban nem jött be Nagyváradra, hanem egyszerűen eltűnt. Hozzá tartozói jelentették eltűntét s egy nagyváradi rendőrség, mint a csendőrség széles körű nyomozást indítottak, most a körülményekből az látszott, hogy büntény forog fenn. A nyomozás eredménytelen maradt. Tegnap azután világosság derült a rejtélyes ügyben. A körösszegi határban egy patak szélén, a bokrok között a játszadó gyermekek ráakadtak Tóth János holttestére s értesítették a hatóságot. A holttesten külérőszak nyomai nincsenek, a pénzt is megtalálták nála. Azt hiszik, hogy a már nem fiatal ember utközben rosszul lett s a patakpartján levő árnyas helyet azért kereste fel, hogy megpiheoék. Szívzselhűdés érte, amely gyorsan végzett vele.

* Titokzatos hullák a pincében. Budapesti tudósítónk jelent: Tegnap az Üllői-uton az egyik ház pincéjében a munkások szemetét szedik össze, miközben véletlen két feloszlásnak induló holttestre bukkantak, egy férfi és egy nő holttestére. Kiletüket eddig nem sikerült megállapítani. A rendőrség nyomoz.

Grünfeld Ignác és fia

villany és gáz szerelő
Nagyvárad, Mezey Mihály-utca 4.
az ipartestület háza mellett. (Telefon 318.)

Mérsékelt árszabás mellett készít: új berendezéseket, javít, csiszol, galvanizál és átalakít rajz után is.

Raktáron tart: minden gyártmányu (fémszálas, fél wattos) **Wolfram égőt.**

Költözésnél villamos berendezést azonnal készít. — Anyagot is árusít. Telefon szám 318.

Adakozzunk az elesett hősök özvegyei és árvái javára!!!
Hadsegélyző Hivatal főpénztára, Képviselőház.

* B. Gerliczy Félixné emléke.

Felkérem a biharmegyei és nagyváradai nő egyesület tagjait, mikép feledhetlen elnökünk s egyesületünk alapítója özv. báró Gerliczy Félixné szül. Kornis Lujza grófnő születésének 86 ik évfordulóján f. évi május hó 30 án reggeli 7 órakor az olasz r. kath. plebániái templomban tartandó gyászisteni tisztelettel megjelenni sziveskedjenek. Nagyvárad, 1916 május hó 27. Az elnökség.

* Az ügyvédi kamara közgyűlése. A nagyváradai ügyvédi kamara június 29-én közgyűlést tart, amelynek tárgyai az elnökválasztás és esetleg a titkári állás betöltése lesz. Elnöknek dr. Thury Kálmánt, titkárnak pedig dr. Medvigy Gábort emlegetik.

* Kappa Pál temetése. Nagy részvét mellett ment végbe tegnap délután Kappa Pál nyug. lat. sz. püspökségi főszámvéve temetése. A Lukács György utcai gyázházánál díszes ravatalon, masszív érekeporsóban, ezüst kandaláberek és délszaki növények között nyugodott az elhunyt öreg ur. A temetési szertartást Imrik Zoltán tb. kanonok segédlettel végezte, amely után az elhunyt koporsóját feltették a négyes fogatú üveg díszhalotts kocsira és az impozáns gyászmenet az olasz temetőbe vonult, ahol a családi sírhelyen helyezték örök nyugalomra. A temetésen jelen voltak: Spett Gyula kanonok, Gellért László püsp. urad. jószágkormányzó, Keszte István, Székely Sándor főszámvéve, dr. Krüger Aladár, Harmathy Károly, Padale Pál, Sztaril Ferenc, Vargha Akos, Buzássy József, Karakás Károly, Gáspár András, Kramer Károly, Martos Gyula stb. — A díszes temetést Vaiszlovits Adolf és fia első nagyváradai temetkezési vállalata rendezte nagy pontossággal és figyelemmel.

* A kamara értesítése. A cs. és kir. hadügyminiszterium a hazai iparnak a fegyveres erő ipari gyártmányokkal való ellátása céljából végzett összes munkálatokról összefoglaló kimutatást akar készíteni. Azzal a kérelemmel fordulunk kamarai kerületünk ipari és kereskedelmi érdekeltiségeihez, hogy a hadügyminiszterium által a hadseregnek szállító cikkekre elküldendő kérdőíveket legjobb tudásuk szerint és teljes megnyugvással részletesen és lehetőleg rövid idő alatt állítsák ki és juttassák el illetékes helyre. Ha valamennyire szokatlan is volna az érdekelteknek kereskedelmi összeköttetések részletes ismertetése, tartsák szem előtt az a körülményt, hogy a hadügyminiszterium a cégek közléseire vonatkozólag a legmesszebbmenő titoktartást biztosítja és eleve is kijelentette, hogy gondja lesz rá, nehogy az adatok más célra (adózás) felhasználhatók legyenek. A hadügyminiszterium e nagyjelentőségű munkája, bár elsősorban katonai célt szolgál, de hazánk közgazdaságának is mindenképpen csak hasznára válhatik a benne összehordott adatgyűjtés. Ha kereskedőinknek vagy iparosainknak a kérdőívek miként való kiállítására iránt kételyeik volna, kamaránk a részletes felvilágosításokkal és utbaigazítással mindenkor készségesen szolgál. Nagyvárad, 1916 május hó 27. A nagyváradai Kereskedelmi és Iparkamara: Schwartz Izidor sk., elnök h. Dr. Sarkadi Lajos sk., titkár.

Aszódy Mihály Kossuth utca Sas palota a cég egyike a legnagyobb az ajánlott cikkekben. Nagyvárad és vidéke közönségét felhívom, hogy a gyümölcs befőzés idejére saját vásárló védímet, cukorral, kávéval, kondenzál tejjel (barna védjegyű) valamint thea, rum, konyak, likőrök, szardínia hal konzervek (huspólió) szalámi, ementáli sajt, összes létező esokoládé és cukorkaárak, gyógyborok, borovicska, kakao, füge, malaga szőlő és deligümölcsök rendelkezésére állanak, az eladás nagyban és kicsinyben lesz kiszolgálva. Kitűnő zamatú kész kávé cukorral együtt kilója 5 korona.

* Gyönyörű rózsás arc a nő leg szebb dísz. Az első ránc a szép asszony első igazi bánata. Adjunk tehát neki módot, hogy eltüntethesse. Elég ha a megbecsülhetetlen Y-PO crémet és szappant használja, melytől a bőr visszanyeri ruganyosságát el-tűnteti a ráncokat, szeplőket, mitesereket, májfoltokat, pattanásokat és bőr vörösséget. Ára K 1.50. Kapható: Farkas István „Apolló” drogeriájában Nagyvárad, Rákóczi ut 7/B. Rimanóczy-palota.

* Gyurjad Gyurka. Pizskáld ki Ellőték a jobbkaromat. Ott ahol a Dnyeszter vize zug. Csukaszürke ember. Háborus mozifelvevő. Rendkívül érdekes lemez új-donságok Rákóczi-ut 7. az udvarban SIMON GYULA hangszerkészítőnél. Hangszerek, hegedűk, gramafonok, hurkúlönlegességek, Gramafonok, hangszerek olesó szakszerű javítása.

* Poleskairtó MOXIM biztos szer. Ára 1 korona 80 fillér. Kapható kizárólag Farkas István Apolló drogeriájában Rákóczi-ut 7/B.

* Kiadó olesó bér mellett, vendéglő kávéház helyiségek berendezéssel, vagy anélkül, továbbá nagyobb és kisebb üzletek, raktárak, műhelyek hosszabb, vagy rövidebb időre, ugyszintén modern berendezésű butorozott szobák. Nagy Sándor-utca 4. szám.

Forelin a legjobb és legbiztosabb toilette-szer kéz-, láb- és hónalj-izzadás ellen. Hűsít! Szagtalanít. Ára 1-20. Kapható Farkas István „Apolló” drogeriájában Nagyvárad, Rákóczi-ut 7/B.

A legjobb **molyirtó** szerek u. m. **mirt**, Bagaria-Papir, Molygyökér, Tabaco, Moff, Tarzallit, Camfor, terpatin, Zacherlin, stb. már kapható Farkas István „Apolló” drogeriájában Nagyvárad, Rákóczi-ut 7/B.

Kiadó Kossuth u. 2. sz. házban a Kertész S. Sándor-féle üzlethelyiség s ugyan-ott egy kétszobás lakás kiadó. Értekezhetni a Polgári takarékpénztárnál.

Egy pár ló első osztályú (hadseregtől mentesített tanyészkanca) fiatal, 8000 koronáért eladó. Bővebben: Várady, Szaniszló-utca 25.

* Kiadó Lahner György-utca 6. számú ház emeletén modern 2 szobás utcai lakás fürdőszobával aug. 1 re. Értekezhetni a Polgári takarékpénztárnál.

* Elsőrangú budapesti fürdőmester érkezett a dr. Rácz Ödön Szilágyi Dezső u. 7. sanatorium és viz gyógyintézetébe, hol a különféle vizetérák, szénsavas fürdők, a száraz villanyozások és villanyfürdők összes fajai, Fungó pakkolások, massage, reichenhalli inhallatiók, pneumatikus kamara, s a most berendezett forró légkezelések villanyáramra, állanak ugy a bajor, mint bennlakó betegek rendelkezésére reggel 7 órától este 7 óráig. Pensió rendszer.

* Játékonycélú magyar állami sorsjáték. Ő cs. és királyi Felségének legfelső elhatározása alapján a budapesti m. kir. lottójövedéki igazgatóság minden másfél évben játékonycélú állami sorsjátékot rendez, melynek tiszta jövedelmét közhasznú és jótékony célra fordítják. A húzást visszavonhatlanul f. évi június hó 15 én a lottójövedéki igazgatóság (Budapest, IX., Vámpalota) tartja meg. Sorsjegyek az összeg előzetes beküldése mellett a m. kir. lottójövedéki igazgatóságtól (Budapest, IX., Vámpalota) portómentesen küldetnek, ezenkívül kaphatók a dobánytársadékból, bank és váltó üzletekben, postai, vám, és adóhivatalokban és vasuti állomásokon. A m. kir. lottójövedéki igazgatóság kívánatára bárkinek díjtalanul és portómentesen küldi ezen sorsjáték részletes játéktervét. Egy sorsjegy ára 4 korona.

Allami jutalomdíj a munkásoknak.

A kereskedelemügyi m. kir. miniszter urnak 5160—VI. D. 1916. sz. leiratára való hivatkozással van szerencsénk az érdekeltek tudomására adni, hogy az ipari munkások kiváló szorgalmának, buzgalmanak és jó magaviseletének jutalmazására a nevezett miniszter ur kamaráuk területére négy, egyenként egyszáz koronás állami jutalomdíjat rendszeresített.

A jutalmazott munkások mindegyike a jutalomdíjon kívüli a jutalmazás tényét és a jutalmazás indokait tartalmazó elismerő okmányt kap.

A jutalmazások iránti javaslatlétel és a jutalmak kiosztása a kereskedelmi és ipar kamara feladatát képezvő, ugyanazért a fentieket közhírré téve, felhívjuk a kamara kerületében (Biharmegye és Nagyvárad város) működő iparos munkaadókat, tehát ugy a gyárosokat, mint a kisiparosokat, hogy legkésőbb az 1916. évi június hó 15 ig közöljék az alulírott kamarával azon munkások névsorát, az azokra vonatkozó és a jutalomra való érdemességet bizonyító adatok kíséretében, kiket a szóban forgó jutalmakra érdemesnek tartanak.

A jutalomra való igény előfeltételei a következők:

1. magyar állampolgárság, 2. tényleges ipari munkában való állandó alkalmaztatás, 3. legalább 15 évi megszakítás nélküli működés az ipari munka körében.

A jutalomra érdemesnek az mutatkozik, aki u. a. munkaadónál teljesít hosszabb idejű szolgálatot. Elyben a szóban levő javadalmakban nem csupán a hazánkban régóta meggyökeresedett, hanem az újabb időben meghonosított és egyébként közgazdasági szempontból nagyjelentőségű iparágak körében alkalmazott munkások is részesülhetnek, tanoncövek, beszámíthatók, évadhoz kötött ipari munkában alkalmazottaknál a teljesen betöltött évadok teljes évekként egyenértékűnek tekintendők. 4. A rendes munkabér, vagy munkakereset évi összege a bejelentés évében 2000 koronát meg nem haladhatja.

Az ipari munkások megjutalmazása közérdek előmozdítását szolgálván az a beadvány, illetve előterjesztés, melyet a munkaadó ipari munkások megjutalmazása tárgyában az alulírott kamarához intéz az 1913. évi február hó 18-án kelt 15757. sz. kir. pénzügyminiszteri rendelet folytán bélyegmentes. Ugyancsak hasonló, de kizárólag csupán erre a célra bélyegmentesen állíthatók ki azok az iratok, melyek a jutalom feltételeit képező körülmények igazolására szolgálnak, az az illeték díjjegyzék c. pontja értelmében. Azonban ezen iratokon fel kell tüntetni, hogy kizárólag ezen célra állíttatnak ki s hivatkozni kell a m. kir. pénzügyminiszterium elől idézett számára.

Mihez tartás végett közöljük még, hogy a szóban levő ügyre vonatkozólag ugy a munkaadók, mint az ipari munkások által beadott iratok és ennek mellékletei visszaadni nem fognak. Mindezen feltételek teljesítése hiteles okiratokkal, esetleg munkakönyvvel, vagy annak hiteles másolatával igazolandó.

Ugyanazon munkás az említett jutalomban csak egyszer részesülhet.

Végül megjegyezzük még, hogy a folyó évi június hó 15 én tul beérkező kérvények és előterjesztések figyelembe vételét nem fognak.

Nagyvárad, 1916 május hó 25.

A nagyváradai Kereskedelmi és Iparkamara:

Schwartz Izidor,
elnök h. sk.

Dr. Sarkadi Lajos,
titkár sk.

x **Helybeli** nagy vállalatnál 10—15 mázsa makulatur papir eladó. Rajánlatokat a kiadóba kérünk.

SZÍNHÁZ.

Hetű műsor.

Vasárnap délután: Zsuzsi kisasszony.
 Vasárnap este: Mágnaš Miska.
 Hétfő: Ingovány. (Bérletszűnet) Góthék utolsó fellépte.
 Kedd: Szerelem.
 Szerda: Szerelem.
 Csütörtök délután: Cigánybáró.
 Csütörtök este: Vörössapka.
 Péntek: Mágnaš Miska.
 Szombat délután: Hamlet.
 Szombat este: Kis gróf.
 Vasárnap délután: Karikagyűrű.
 Vasárnap este: A kis alamuszi.

Góth Sándor és G. Kertész Ella bucsuja.

A Góth házaspár három estén át tartott vendégszerelését e közönség oly lázas érdeklődéssel fogadta, hogy a kiváló művészpár kénytelen volt nagyváradi vendégfellépteit egy estével megtoldani. Így történt, hogy a hétfő estére hirdetett Szerelem bemutatója helyett Pierre Wolf egy régi, igen bájos szűnműve: Az ingovány kerül színre, amely Nagyváradon a Bölöny aéra óta nem jutott a rivaldák elé, de annak idején szenzációs sikert aratott. A nagyszabású szűnpadi alkotásban Góth Sándor és G. Kertész Ellén kívül a Szigligeti szűnház társulatának tagjai közül Polgár Mariska, Fodor Ella, Bárházy Teréz, H. Köröšsy Juci, Sik Rezső, Varsa Gyula, Farkas Pál, Leövey Leó és Perényi Kálmán lépnek fel. Góth Sándorék bucsufellépte is — természetesen — bérletszűnetben zajlik le és a bérlek jogait az igazgatóság vasárnap délután négy óráig tartja fenn.

Délutáni előadások. A jövő hét folyamán három délutáni előadást rendez a szűnház. Áldozócsütörtök délután a Cigánybáró, szombaton délután Hamlet, vasárnap délután a Karikagyűrű kerül színre.

Zsuzsi kisasszony. A Zsuzsi kisasszony című kedves zenőjű operette legközelebb ma, vasárnap délután kerül színre, a címszerepben High Maneival.

A Szerelem. Bartha Lajos szűnműve, amelynek bemutatóját a jövő hét hétfőjére tűzte ki a szűnház, a Góth-pár vendégszerelésének meghosszabbítása miatt kedden este kerül először színre.

Mágnaš Miska. Vasárnap este kerül színre a sorozatos előadások során oly fényes sikert aratott Mágnaš Miska, amelynek eme előadása iránt is, a közönség körében a legmelegebb érdeklődés nyilvánul.

APOLLÓ
mozgó-
szűnház

Vasárnap és hétfőn
A halálklub.
Bűnügyi dráma 3 felvonásban.
Előadások kezdete: Szombaton, vasárnap és ünneppan 3 órakor és hétköznapokon fél 7-kor.

URÁNIA
mozgó-
szűnház

Vasárnap
Forradalmi nász.
Szűnjáték 4 felvonásban.
Előadások kezdete: Szombaton, vasárnap és ünneppan 3 órakor és hétköznapokon fél 7-kor.

VIGADÓ
mozgó-
szűnház

Vasárnap
Teddy házascodik.
Kitűnő bohózat 3 felvonásban.
Szombaton és vasárnap négy előadás és pedig: délután 3, 5, 7 és este 9 órakor.

IRODALOM

Egy rendőrkapitány álma. A „Szociálpolitikai Szemle“ f. évi május havi száma a következőket írja „Egy rendőrkapitány álma“ címen:

Dr Dajka Endre nagyváradi rendőrkapitány egy kis füzetet írt „A magyar vidéki rendőrségek szervezete és adminisztrációja“ címen. A füzetet volt szűves nekünk is megküldeni és mi átlapozva, ezt a véleményét alkottuk meg róla: ime, egy hivatása magaslatán álló rendőrtiszt álma a magyar vidéki rendőrség jövőjéről. Csak az egész füzet átlapozása után vetjük észre, hogy előszavában a szerző maga is álomnak minősíti az ő terveit, bár olyan álomnak, amely mielőbb valóságra fog változni.

És mi ez az álom? Hogy a főkapitánynak legyen tiszta tudata a hivatásáról és legyen programja, hogy a rendőrségeknek legyen helyes szervezete, hogy az ügyosztályvezetők legyenek ambiciózusak, hogy a személyzet megfelelő legyen és megfelelő dotációt kapjon, hogy legyen a rendőrségnek méltó helyisége, felszerelése, modern fogdája, olvasóterme, szakkönyvtára. Hogy a kiképzés és továbbképzés tökéletes legyen és hasonló egyebek. Egyszóval: álom, hogy rendőrségünk azon a nivón legyen, amelyre fel kell emelkednie, ha a gondjaira bizott óriási anyagi és erkölcsi javak méltó őre akar lenni. Valóban szomorú megállapítás, amelyhez némi biztató derűt csak az a hit ad, hogy az idő haladása majd itt is meg hozza a változást a szerzőhöz hasonló ambiciózus szakemberek munkája segítségével.

Bihari Krónika. Kedden jelenik meg dr Papp János folyóiratának, a Bihari Krónikának második száma a következő tartalommal:

A falu jegyzője. Mi a célja a Pesti Magyar Kereskedelmi Banknak Nagyváradon? A bihari hegyvidék lakásvizsgálata. A Pénzügyi Központ és a vidéki pénzügyintézetek. A cseggődi kis gróf. A Tóth család alapítványa. Képkiallítás a püspöki palotában. Bot az iskolában. Hölgyeim, mi van a ligával? Az Isonzó ére. Ujságok, apróságok, Közgazdasági hírek.

A Bihari Krónika előfizetési ára egy évre 10 korona. Előfizetéseket elfogad a kiadóhivatal Nagyváradon, Uri-utca 5. sz. a. és a Hegedűs Hirlapiroda.

Az Élet szépirodalmi és művészeti hetilap (szerkeszti Andor József) május 28-i száma a következő tartalommal jelent meg: Görgei t. p. r. — Költemények: Lyra. Anka János; Szunnyadó mezőkön. Angyal Dezső; Impromptu. Jánossi Benedek. — Frontmögötti képek. Péczely József. — Boldog otthon. (Regény.) Cyprián. — Új élet a Balkánon. Rallys A. — A szőke család. (Elbeszélés.) Elekes Ottó. — Kultura. — Hétről hétre. — Szerkesztői üzenetek. — A kitűnő lapot melegen ajánljuk olvasóink figyelmébe. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, I. Fehérvári-ut 15-c. Előfizetési ár félévre 10 korona. Mutatványszámot készséggel küld a kiadóhivatal.

A szerkesztésért ideiglenesen felelős:
Dr. PAPP KAROLY.

Pályázati hirdetés!

Nagyvárad város törvényhatósági bizottsága nyugdíjazás folytán megüresedett II. oszt. adóhivatali számtisztii és ennek betöltésével esetleg megüresedő más állásoknak választás utján leendő betöltését a f. évi június havi rendes közgyűlés napirendjére tűzven ki, felhívom mindazokat, akik a X.-ik fizetési osztályba beosztott 2000 kor. fizetés és 720 kor. lakpénzzel javadalmazott II. oszt. adóhivatali számtisztii és ennek betöltésével esetleg megüresedő más állásokra pályázni kívánnak, hogy pályázati kérvényüket szabályszerűen felszerelve, Nagyvárad thjt. város főispánjához, mint a kijelölő választmány elnökéhez címezve, hivatalomnál, (Városháza I-ső em. 4. sz.) f. évi június hó 3-ik napjának d. u. 2 órájáig annyival is inkább adják be, mivel az elké eiten beadott vagy kellően fel nem szerelt kérvények figyelembe vétetni nem fognak.

Nagyvárad 1916 évi május hó 22-én.

Rimler Károly

polgármester.

* **Aszódy** Rákóczi-uti kávé és tea üzletében nagy mennyiségű bor, konyak, rum, tea és likőr árak raktáron vannak, a háboru előtti árakban lesznek kiszolgálva. Vigyázat orsolya Zárda épület. (Telefon 610) 1 kiló kész kávé cukorral. 5 kor.

EMIR ARCMOSÓ

legtökéletesebb készítmény bőrhámlás és ömör; továbbá izzadó-, fényes, zsíros-, atkás (mitesseres) arcra. Ha naponta többször az arcunkat EMIR-rel beöröszöljük, az arc rögtön csodás szép lesz, mintha valami mesés lehetfinomságu harmattal lenne bevonva.

Egy üveg ára 1 korona 50 fillér.

Legszebb fekete vagy barna színre fest a

KELETI HAJFESTŐ

Egy pár perc alatt bármilyen haját, vagy bajuszt a legszebb fekete, vagy barna színre lehet festeni, anélkül, hogy a szűnt le lehessen mosni.

Egy készlet ára 3 kor. 50 fillér.

Ha szeplőjétől meg akar szabadulni, ha tiszta fehér arcból óhaj, úgy használjon

Alabástrom-arckenőcsőt
Egy tégely ára 1 kor. 20 fillér.

10 koronás vidéki megrendeléseket költségmentesen szállítok.

Fenti szűrek kaphatók:

NÉMETH PÁL gyógyszerésznel

Arany Kereszt gyógytárban.

Szent László-tér, a Városháza mellett.

XXXII-ik magyar királyi JÓTÉKONYCZÉLU ÁLLAMSORSJÁTÉK

Ezen pénzsorsjáték remélhető tiszta jövedelme közhasznú és jótékony célokra fog fordítottatni. Ezen sorsjátéknak összesen 14885 nyereménye van, melyeknek összes értéke 475,000 koronára rug készpénzben.

Főnyeremény 200,000 korona készpénzben,

		továbbá:	
1 főnyeremény	— — — 30,000 K	20 nyer.	à 200 K 4,000 K
1 " "	— — — 20,000 "	40 " "	150 " 6,000 "
1 " "	— — — 10,000 "	100 " "	100 " 10,000 "
1 " "	— — — 5,000 "	200 " "	50 " 10,000 "
5 nyeremény.	à 1,000 K 5,000 "	2500 " "	20 " 50,000 "
5 " "	500 " 2,500 "	12000 " "	10 " 120,000 "
10 " "	250 " 2,500 "	14885 nyer. összesen	475,000 K

Huzás visszavonhatatlanul 1916 június hó 15-én.

Egy sorsjegy ára 4 korona.

Sorsjegyek az összeg előzetes beküldése mellett a m. kir. lottójövedéki igazgató-ságtól Budapesten (Vámpalota) portómentesen küldetnek, ezenkívül kaphatók valamennyi posta, adó, vám- és sóhivatalnál, az összes vasúti állomásokon és a legtöbb dohánytözsdeben és váltó üzletben. Játéktervet ingyen és bérmentve küld a Magyar kir. Lottójövedéki igazgatóság.

A magy. kir. ampelologiai intézet és számos hazai állami és külföldi szakintézetek tudományos kísérletek után megállapították és ajánlották, hogy a

„PEROCID“

az egyetlen alkalmas anyag szőlő permetezésénél a

rézgalic pótlására

A „PEROCID“: Ceritföldsulfát, Rádium, Thorium ritka nemes földfémek sulfátjainak vegyülete, mely a Peronospora tenyészetet megöli.

Garantált 35, 40%-os „PEROCID“

MAJUNGA RAFFIAHÁNCSS, legfinomabb GÉPOLAJ kapható mérsékelt áron

Mihelyf és Kandel

fűszer-nagykereskedésében

NAGYVÁRAD, Nagypiac téren.

5.

Elsőrendű **jégszekrények** olcsó árban beszerezhetők

**Andrényi Károly és Fiaival
Nagyvárad.**

Helfy József utóda
NAGYVÁRAD.

KOSSUTHLAJOS-UTCA (Gyár-épület)
Telefon szám: 51 Alapítotott 1868 évben.

Zsák- és ponyvakölcsönző üzletemet

ez idén is nagymennyiségű új zsákokkal és vizhatlan ponyvakkal gyarapítottam, úgy hogy a t. gazdaközönség ide vágó szükségletét a legolcsóbb kölcsöndíjak mellett tudom kielégíteni.

Ezenkívül mindenféle

Új gabona-, lisztes-, szalma-, heremag- és só-zsákok.

Gépolajokban, hengerolajokban (tovotte) gépkenőcsben a legkiválóbb minőségeket tartom állandóan raktáron. Kötélművek, gépszíjak, dohány, zsákszínek és kévekötelekben. Nagy választék fiakker takarókban és löpökörökben.

Gyapju zsákokból nagy raktár!

Legrégibb és legmegbízhatóbb nyaralási vállalat!

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses figyelmét felhívni e célra épült és fővárosi mintára berendezett molykár elleni megóvó és biztosító vállalomra.

Elfogadok nyári gondozásra felelősség mellett, bármily értékes ruhákat, szőrme árukat, függönyöket, szőnyegeteket stb. Azokat saját műhelyemben kijavítva, hiba nélkül szolgáltatom vissza. Kiváratra szokért érte küldök. Az üzlet tűz és betörés ellen biztosítva van. Becses pártfogását kérve, vagyok kiváló tisztelettel

ZBORAY GYULA és TSA.
szücs üzlete.

Fő-utca 7. sz. Telefon 947. sz.

Telep: Körös-utca 32. (Saját ház.)

IZSÁK LIDIA
elsőrendű fűzőszalon

Nagyvárad,

Nagy Sándor-u1

Park-szálloda

épületében.

Fűzőket a legelső divat szerint 2 óra alatt elkészítünk, kész fűzőkben egyenes tartók, melltartók és baskötőkben nagy választék. Fűzőket választás végett vidékre is küldünk, tisztításokat és javításokat pontosan elkészítünk. Szigligeti színház művésznőinek egyedüli szállítója.
:: Telefon: 11—53. ::

Meghívó.

A nagyváradai ügyvédi kamara választmányának határozata folytán 1916. június hó 29. napján, azaz esütörtök délelőtt 10 órakor Nagyváradon, a saját székházában

rendkívüli közgyűlést

tart, amelyre a kamara tisztelt Tagjait az Ű. R. 23. § a értelmében ezennel meghívom.

A hadbavonult ügyvéd hozzátartozóit, vagy háznépét felkérem, hogy az illető ügyvédnek ezen meghívót is mert tartózkodási helyére továbbítani sziveskedjenek.

Nagyváradon, 1916. évi május hó 24-én.

A kamara választmányának megbízásából:

Dr. Kiss Döme
választmányi tag, mint helyettes elnök.

Tárgysorozat:

1. Kamarai elnök választása.
2. Választás folytán esetleg megürrülő kamarai titkári állás betöltése.

Vas és rézágyak

afrikai és lószőrmatracok, amerikai és sodrony-ágybetétek: összehajtos ágyak eredeti gyári áron kaphatók

Tátray Sándor

r.-t.-nál Körös-utca 11.

Telefon szám: 558.

Szent László (Püspök gyógyfürdő) Nagyvárad mellett.

Kénes vasas hévvizforrások, víz hőfoka 42 C° csuz, köszvény minden formája, ischiás és női betegségek ellen, 1913-ban 6200 beteg hagyta el gyógyultan és javultan a páratlanul hatásos Püspök-fürdő gyógyforrásait. Nagyszabásu nyári uszoda 26 C° forrásvizzel és uszástanítással.

400 holdas park és fenyves erdő, gondozott sétautak, társalgó, olvasóterem, könyvtár, napilapok, folyóiratok rendelkezésre állanak.

Az egész fürdő ujonnan átalakítva, villanyvilágítás az egész telepen és az összes vendégszobákban. Pósta, interurbán telefon.

Sebesült katonatisztek és katonák árkedvezményben részesülnek.

Fürdőismertetőt küld az Igazgatóság 1916 jan. 1-től.

Komzsik Alajos,
a fürdő bérlője.

A MŰJÉG

naponkénti rendszeres szállítását megkezdjük, megrendeléseket köszönettel veszünk, előfizetéseket elfogadunk és előzékeny, pontos kiszolgálásról gondoskodunk

Kiváló tisztelettel

Nagyvárad Sörgyár R. T.
Telefon 439.

Merza Kálmán

nyerges és szilgyártó Nagyvárad,
Rákóczi-ut 19. szám.

Telefon: 3-65 Telefon: 3-65

Tiszti nyereg és szijazat, kocsizó és igás szerszámok, kocsitülés, lábvédők és szerszámok raktára.

NAGYVÁRAD VÁROS

VILLAMOS MŰVE

IRODA ÉS RAKTÁR:

TELEFON 514.

NAGYVÁRADON, VÁR-TÉR 1. SZÁM.

TELEFON 514.

Értesítjük a m. t. közönséget, hogy a

WOLFRAM LÁMPÁK

ára olcsóbb lett, Wolfram és egyéb izzólámpák nagy raktára legolcsóbb áron a közönség rendelkezésére áll. Telefon rendelésre ráfizetés nélkül házhoz szállítjuk. Egész éjjel ügyeletes szolgálat. Költségvetések ingyen. Elvállaljuk villamos világítási és erőátviteli berendezések felszerelését. Csillárok, ivlámpák állandóan nagy választékban kaphatók. Villamos motorok 1/4 lóerőtől minden nagyságban.

Főszerelő telefonja
55.

Főszerelő telefonja
55.

MINNIGRAF

a legtökéletesebb

FÉNYKÉPEZŐGÉP

amellyel egyszeri töltésre
50 felvétel eszközölhető.

A gép külön berendezés nélkül
mint:

Másoló készülék.

Diapositívok készítésére.

Vetítésre 2 méterig.

Nagyító készülékel 30×40 cm-ig
használható.

A gép 5×6×13 cm. nagyságu esinos bőrhuzattal és oly fényerős lencsével van ellátva, amely lehetővé teszi bármily kedvezőtlen időben is éles képeket készíteni és mint ilyen turista célokra kiválóan alkalmas.

Kapható:

RIGLER JÓZSEF EDE

papirneműgyár részv.-társaság
fényképészeti cikkek raktárában.

Nagyvárad, Rákóczi-ut 3. sz.

Legbiztosabb és legmegbizhatóbb nyaraltatás.

A n. é. közönség b. figyelmébe ajánlom, hogy ugy helyben, mint nagyszalontai fiókküzetemben szörmeárukat, téliöltönyöket, függönyöket szőnyegeteket stb. nyaraltatás végett nálam és fiókküzetemben méltóztassanak elhelyezni hol kívántra bármikor felmutatható. A nyaraltatást tisztán kezelve, gondozva és ki javítva annak idején hazaszállítatom. A raktáram és üzletem a károok ellen biztosítva van, ugyanazért kérem a nagyérdemű közönség szives bizalmát, kiváló tisztelettel

Zimányi András

német szücs. Színház u ca 4. sz. Adorján-palota. Telefon 824. Telap: Körös utca 47. saját ház.

2-3 kisebb lakásokból álló

MAGÁN HÁZAT

megvételre keresek, ajánlatok a Nagyvárad Napló kiadóhivatalába.